

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Komparace povinného pojištění motorových
vozidel v rámci vybraných evropských států**

**Comparison of compulsory insurance for motor
vehicles within selected European states**

Bc. Miloslava Pastorová

Plzeň 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Komparace povinného pojištění motorových vozidel v rámci vybraných evropských států“

vypracoval/a samostatně pod odborným dohledem vedoucí/vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 16.04.2023

v. r. *Bc. Miloslava Pastorová*

Zásady pro vypracování práce

1. Charakterizujte povinné pojištění motorových vozidel, jeho historii a vývoj
2. Formulujte právní úpravu povinného pojištění v ČR
3. Popište zahraniční přístupy k povinnému pojištění ve vybraných evropských zemí
4. Komparujte zjištěné výsledky
5. Shrňte danou problematiku a zpracujte závěr

Poděkování

Mé poděkování patří především vedoucí mé diplomové práce, Ing. Lucii Vallišové, Ph.D. a dále manažerce pro interní systémovou podporu divize PMV společnosti RESPECT, a.s. za její odbornou pomoc a cenné rady, zaměstnancům společnosti RESPECT, a.s. za poskytnutí interních materiálů a v neposlední řadě mé rodině za trpělivost a podporu v průběhu celého studia.

Obsah

Úvod	6
1 Cíl a metodika práce.....	7
2 Charakteristika povinného pojištění motorových vozidel	8
2.1 Rozsah pojištění odpovědnosti.....	8
2.2 Povinnost uzavřít pojistnou smlouvu	9
2.3 Výjimky z pojištění odpovědnosti	10
2.4 Pojištěný v pojištění odpovědnosti.....	10
2.5 Vznik pojištění odpovědnosti.....	11
2.6 Stanovení výše pojistného v pojištění odpovědnosti	12
2.7 Přerušování pojištění odpovědnosti	14
2.8 Výluky z pojištění odpovědnosti.....	14
2.9 Limity krytí pojištění odpovědnosti	15
2.10 Spoluúčast v pojištění odpovědnosti	16
2.11 Právo pojistitele na úhradu vyplacené částky v pojištění odpovědnosti	16
2.12 Nepojištěná nebo nezjištěná vozidla v České republice.....	17
2.13 Zánik pojištění odpovědnosti	21
2.14 Správní delikty.....	22
2.15 Záznam o nehodě.....	23
3 Historie povinného pojištění vozidel v ČR	24
3.1 První počátky povinného pojištění vozidel	24
3.2 Pojištění před první světovou válkou až do roku 1918	24
3.3 Vývoj v prvních poválečných letech (1918–1929)	25
3.4 Hospodářská krize a postupné ozdravování ekonomiky (1930-1938).....	25
3.5 Období druhé světové války (1939–1945).....	26
3.6 Pojištění v době centrálně plánovaného hospodářství (1948-1968)	27
3.7 Povinné ručení po revoluci, po roce 1989 do současnosti	28
4 Právní úprava povinného pojištění vozidel v ČR	30
4.1 Pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla.....	30
4.2 Právní úprava odpovědnosti za škodu.....	32
5 Trh povinného ručení v České republice	33
5.1 Počet pojištěných vozidel v databázi ČKP.....	33
5.2 Složení vozového parku ČR.....	35
5.3 Cena povinného ručení.....	36
5.4 Nehodovost v České republice.....	38

6	Povinné pojištění vozidel v Německu	39
6.1	Zákonný limit povinného ručení v Německu.....	39
6.2	Rozsah pojištění odpovědnosti v Německu	39
6.3	Zrušení nebo změna pojištění odpovědnosti v Německu.....	40
6.4	Stanovení výše pojistného v Německu	40
6.5	Složení vozového parku v Německu.....	41
6.6	Sankce za nepojištěná vozidla v Německu	42
6.7	Nepojištěná nebo nezjištěná vozidla v Německu.....	42
6.8	Nehodovost v Německu	42
7	Povinné pojištění vozidel ve Velké Británii	44
7.1	Rozsah pojištění odpovědnosti ve Velké Británii	44
7.2	Zrušení nebo změna pojištění odpovědnosti ve Velké Británii	45
7.3	Stanovení výše pojistného ve Velké Británii	45
7.4	Složení vozového parku Velké Británie.....	46
7.5	Sankce pro nepojištěné řidiče ve Velké Británii	48
7.6	Nepojištěný nebo nezjištěný řidič ve Velké Británii.....	48
7.7	Nehodovost ve Velké Británii	48
8	Komparace povinného pojištění	50
8.1	Srovnání ceny za povinné ručení ve vybraných státech.....	51
8.1.1	Modelový případ č. 1 – srovnání ceny za povinné ručení	51
8.1.2	Modelový případ č. 2 – srovnání ceny za povinné ručení	53
8.2	Srovnání ceny za povinné ručení k průměrné hrubé mzdě	55
8.3	Počet osobních vozidel na 1 000 obyvatel	56
8.4	Škodní poměr z povinného ručení.....	57
9	Shrnutí zjištěných odlišností	59
	Závěr	63
	Seznam použitých zdrojů	66
	Seznam tabulek	70
	Seznam obrázků.....	71
	Seznam grafů.....	72
	Seznam použitých zkratk	73
	Seznam příloh.....	74
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Povinné pojištění, pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, újma způsobená provozem vozidla, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Tyto všechny pojmy charakterizují nejvíce mezi populací rozšířený, avšak nesprávný název, který je obecně známý, a to „povinné ručení“. Jedná se o povinné pojištění, které je dáno zákonem a bez kterého nesmí být žádné vozidlo provozováno, ani ponecháno na pozemní komunikaci. Jeho smyslem je náhrada škody/újmy, kterou řidiči vozidel způsobí druhým, především škody na majetku a zdraví třetích osob.

Cílem této diplomové práce je komparace povinného pojištění v rámci evropských států. Pro komparaci byla zvolena Česká republika, Spolková republika Německo (dále jen „Německo“) a Spojené království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Velká Británie“). Německo bylo vybráno z důvodu velmi rozvinuté silniční a dálniční sítě a také, že se jedná o jeden z nejvíce ekonomicky vyspělých států Evropské unie. Velká Británie byla srovnávána z důvodu, že se jedná o zemi rovněž z velmi rozvinutou silniční a dálniční sítí, která však není členem Evropské unie.

Povinné pojištění v posledních letech bylo ovlivněno především pandemií Covid, jejímž následkem bylo snížení silničního provozu z důvodu omezeného pohybu osob, a tím i snížení silničního provozu. V důsledku toho se počet dopravních nehod v silničním provozu snížil. Dalším faktorem, který měl vliv na vývoj pojištění byl snížený prodej nových i ojetých motorových vozidel.

Práce je rozdělena do několika kapitol, kde se v první části zaměřuje na vymezení pojmu povinného ručení, jeho charakteristiku a legislativní úpravu. Je zde podrobně zpracováno povinné pojištění v České republice a jeho historický vývoj, který započal již na počátku devatenáctého století. V další části jsou popsány charakteristiky pojištění v Německu a ve Velké Británii, jejich odlišnosti oproti našemu pojištění. V další části diplomové práce je model český, německý a britský porovnán z pohledu jeho ceny k hrubým mzdám. Závěr práce je věnován zhodnocení a shrnutí.

1 Cíl a metodika práce

Cílem této diplomové práce je komparace povinného pojištění motorových vozidel v různých evropských státech. Práce bude členěna do několika částí, kdy první část bude popisovat povinné pojištění motorových vozidel v České republice, jeho rozsah, vznik a zánik a další charakteristiky tohoto povinného pojištění. V diplomové práci bude zpracována historie povinného pojištění v České republice od prvních počátků až do současnosti a také právní úprava povinného pojištění v České republice.

V další části práce budou popsány zahraniční přístupy k povinnému pojištění v Německu a ve Velké Británii a jejich charakteristiky.

Na závěr práce bude provedeno srovnání těchto přístupů. Srovnání bude provedeno i z pohledu ceny za povinné pojištění vozidel, a to na dvou konkrétních modelových případech. Výstupem budou také grafy a tabulky, vytvořené v programu Microsoft Excel.

Základem pro vypracování diplomové práce bude dostupná literatura, zákony, které souvisejí s povinným pojištěním vozidel a také statistické údaje, dostupné z webových stránek jak českých, tak i německých a britských statistických serverů.

2 Charakteristika povinného pojištění motorových vozidel

Povinné pojištění motorových vozidel, tedy pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (povinné ručení), je zákonnou povinností každého vlastníka motorového vozidla. Je nezbytnou podmínkou k tomu, aby vozidlo mohlo být provozováno na veřejných komunikacích. Kryje škody, které jsou způsobené vozidlem ostatním a chrání pojištěného před možným nepříznivým finančním dopadem nároků poškozené strany. (Česká kancelář pojistitelů [ČKP], (2023a).

Povinnost mít sjednáno pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla (povinné ručení) má vlastník nebo vlastníci vozidla, kteří provozují vozidlo na dálnici, silnici, místní komunikaci a účelové komunikaci, s výjimkou účelové komunikace, která není veřejně přístupná. Pro posouzení skutečnosti, zda je účelová komunikace veřejně přístupná či nikoli, záleží zejména na tom, zda se na komunikaci pohybují třetí osoby. To znamená, že například areál společnosti, který je oplocen a vstup nebo vjezd do areálu je vázán na souhlas majitele areálu, je veřejně přístupný a na komunikaci v tomto areálu může být provozem vozidla způsobena újma třetí osobě. Z toho vyplývá, že i na provoz takových vozidel, která se pohybují výhradně v tomto areálu, např. vysokozdvizné vozíky, traktůrky apod., se vztahuje povinnost uzavřít pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem motorového vozidla. Povinnost pojištění odpovědnosti musí být splněna i v případě ponechání vozidla na pozemní komunikaci.

Vozidlem se rozumí silniční vozidlo, zvláštní vozidlo, trolejbus; za vozidlo se nepovažuje vozík pro invalidy, potahové vozidlo a nemotorové vozidlo tažené nebo tlačené pěší osobou, jízdní kolo a koloběžka, pokud nejsou schváleny jako druh vozidla motocykl. (RESPECT, a.s., 2019)

2.1 Rozsah pojištění odpovědnosti

Rozsah pojištění odpovědnosti je upraven zákonem č. 168/1999 Sb. o pojištění o odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Pojištění odpovědnosti se tedy vztahuje na každou osobu, která je povinna nahradit újmu způsobenou provozem vozidla, uvedeného v pojistné smlouvě. Pojištěný má právo, aby za něj pojistitel uhradil v rozsahu a ve výši podle občanského zákoníku poškozenému:

- a) způsobenou újmu vzniklou ublížením na zdraví nebo usmrcením;
- b) účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete a způsobenou škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škodu vzniklou odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat;
- c) ušlý zisk;
- d) účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením při uplatňování nároků podle písmen a) až c); v souvislosti se škodou podle písmene b) nebo c) však jen v případě marného uplynutí lhůty podle § 9 odst. 3 nebo neoprávněné odmítnutí anebo neoprávněného krácení pojistného plnění pojistitelem;

pokud poškozený svůj nárok uplatnil a prokázal a pokud ke škodné události, ze které tato újma vznikla a kterou je pojištěný povinen nahradit, došlo v době trvání pojištění odpovědnosti, s výjimkou doby jeho přerušení. (Zákon č. 168/1999 Sb., 2023)

2.2 Povinnost uzavřít pojistnou smlouvu

Uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti je povinen vlastník tuzemského vozidla nebo řidič cizozemského vozidla. Řidič cizozemského vozidla pouze tehdy, pokud není držitelem platné zelené karty, vydané pojišťovnou v cizím státě nebo vozidla, jehož pojištění odpovědnosti je na území České republiky zaručeno kanceláří pojistitelů cizího státu. (Akreditfin, 2022)

Rozsah pojištění odpovědnosti z provozu vozidla se při újmě způsobené provozem tuzemského vozidla na území jiného členského státu řídí právní úpravou tohoto jiného členského státu.

V případě tuzemského vozidla má povinnost uzavřít toto pojištění v den prvního použití vozidla:

- vlastník;
- osoba, na kterou se vlastnictví převedlo;
- provozovatel;
- nájemce se zájmem budoucího vlastnictví vozidla (např. leasing);
- není dotčeno právo uzavřít takovou smlouvu jako pojištění cizího pojistného rizika;

V případě cizozemského vozidla má povinnost uzavřít pojistnou smlouvu řidič vozidla při vstupu na území ČR (hraniční pojištění). Smlouva je uzavřena zaplacením pojistného (min. doba 15 dní).

Není dotčeno právo uzavřít takovou smlouvu jako pojištění cizího pojistného rizika.

Jednou pojistnou smlouvou lze pojistit více vozidel v případě stejného vlastníka, nebo téhož provozovatele, nebo pokud má pojistník na uzavření smlouvy pojistný zájem založený poskytnutím úvěru za účelem nabytí vlastnického práva k vozidlu. (Akreditfin, 2022)

2.3 Výjimky z pojištění odpovědnosti

Povinnost mít povinné ručení zákon neukládá:

- řidiči cizozemského vozidla, který má zelenou kartu (ZK) vydanou pojišťovnou v cizím státě;
- složce integrovaného záchranného systému – ZK vydává příslušné ministerstvo;
- bezpečnostní informační službě pro jí provozovaná vozidla, Generální inspekci bezpečnostních sborů pro jí provozovaná vozidla, Ministerstvu obrany pro vozidla provozovaná Vojenským zpravodajstvím a Ministerstvu vnitra pro vozidla provozovaná Úřadem pro zahraniční styky a informace a pro vozidla útvarů Policie České republiky pověřenými vyšetřováním podle zvláštního právního předpisu, obci pro vozidla provozovaná jednotkami sborů dobrovolných hasičů obce a Ministerstvu financí pro vozidla provozovaná pověřenými celními orgány, které mají podle zvláštního právního předpisu postavení policejního orgánu – ZK vydává příslušné ministerstvo. (Akreditfin, 2022)

Náhradu újmy, která je způsobena těmito vozidly, projednává s poškozenými v zastoupení státu pojistitel, který je k tomu pro daný rok určen Ministerstvem financí. Stát vyplacené pojistné plnění následně tomuto pojistiteli refunduje.

2.4 Pojištěný v pojištění odpovědnosti

Pojištěným je ten, na jehož odpovědnost se pojištění odpovědnosti za újmu vztahuje, tedy:

- vlastník/provozovatel vozidla, pokud za újmu odpovídá podle § 2927 NOZ, např. v situaci, kdy k dopravní nehodě dojde v důsledku technické závady na vozidlu;

- každý řidič vozidla, pokud za újmu odpovídá podle § 2900 resp. § 2910 NOZ, tedy v případě, kdy k dopravní nehodě došlo v důsledku zaviněného porušení dopravních předpisů ze strany řidiče (nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky, nesprávné předjíždění, nedání přednosti v jízdě apod.); pojištěným řidičem není osoba, která neřídí vozidlo po právu (např. ten, kdo vozidlo odcizil nebo zneužil).

V případě zániku právnické osoby vykonává povinnosti vlastníka vozidla podle zákona č. 168/1999 Sb. její právní nástupce, zaniká-li právnická osoba bez právního nástupce, likvidátor. (RESPECT, a.s., 2019)

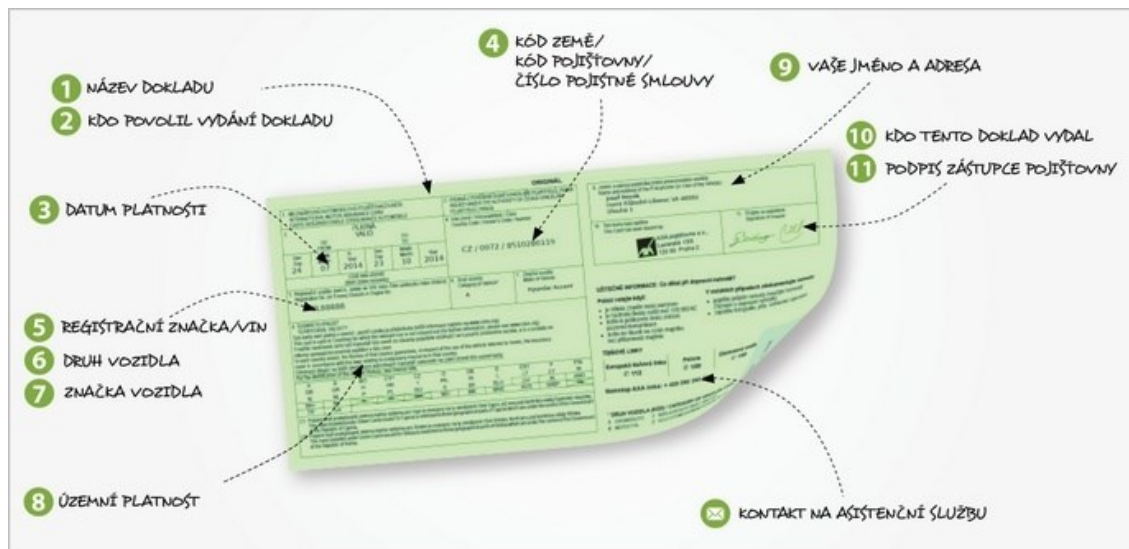
V případě smrti vlastníka vozidla, vykonává povinnosti vlastníka vozidla podle zákona č. 168/1999 Sb. až do okamžiku nabytí právní moci usnesení o nabytí dědictví jeho dědic, v případě více dědiců ten, který k tomu byl ostatními dědici pověřen. Nebyl-li nikdo pověřen, pak tyto povinnosti vykonává správce dědictví. Nebyl-li nikdo z více dědiců pověřen, ani nebyl určen správce dědictví, vykonávají povinnosti vlastníka vozidla dědici společně a nerozdílně. V případě smrti pojistníka přecházejí práva a povinnosti z pojištění odpovědnosti do dob nabytí právní moci usnesení o nabytí dědictví na dědice společně a nerozdílně – tzn. smrtí vlastníka povinné ručení vozidla nezaniká. (RESPECT, a.s., 2019)

2.5 Vznik pojištění odpovědnosti

Pojištění odpovědnosti vzniká na základě písemně uzavřené pojistné smlouvy mezi pojistníkem a pojistitelem, a to okamžikem, který je ve smlouvě uveden jako počátek účinnosti pojistné smlouvy. (Občanský zákoník, § 2758, odst. 2)

Po vzniku pojištění je pojistitelem vydán doklad o uzavření „povinného ručení“, tzv. zelená karta. Zelená karta je mezinárodní osvědčení, prokazující skutečnost, že byla uzavřena smlouva o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem konkrétního vozidla uvedeného v tomto osvědčení. Na zelené kartě jsou vyznačeny státy, na jejichž území se sjednané povinné ručení vztahuje. Od 1. 7. 2020 je tato karta vydávána na bílém podkladu. Pro platnost v České republice je možné, mít ji uloženou v chytrém telefonu, do zahraničí se doporučuje raději tištěná varianta. Ze zákona je povinností mít u sebe zelenou kartu při každé jízdě. V případě nepředložení ZK při silniční kontrole, může být udělena pokuta až do výše 3 tis. Kč. (RESPECT, a.s., 2019)

Obr. 1: Zelená karta

Zdroj: Akreditfin (2023)

2.6 Stanovení výše pojistného v pojištění odpovědnosti

Každý pojistitel je v souladu se zákonem č. 168/1999 Sb. povinen stanovit výši pojistného tak, aby zabezpečil trvalou splnitelnost závazků, vzniklých provozováním pojištění odpovědnosti a úhradu příspěvků ČKP, a to zejména dostatečnou tvorbou aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy podle zákona upravujícího pojišťovnictví. Při sjednávání výše pojistného v pojistné smlouvě zohlední pojistitel celkový předcházející škodný průběh pojištění odpovědnosti pojistníka, a to slevou (bonus) na pojistném v případě bezeškodného průběhu pojištění nebo přírážkou (malus) k pojistnému v případě výplaty pojistného plnění z pojištění odpovědnosti, není-li domluveno jinak. (RESPECT, a.s., 2019)

Výše pojistného v ČR se nejčastěji odvíjí od těchto rizikových faktorů (parametrů):

- limit pojistného plnění – čím vyšší limit, tím vyšší pojistné
- druh vozidla – osobní, nákladní, speciální, tahač návěsů, autobus atd.
- tovární značka a typ vozidla
- objem motoru v cm^3 – čím vyšší zdvihový objem motoru, tím vyšší pojistné
- výkon motoru v kW
- celková hmotnost vozidla
- rok výroby vozidla
- palivo (někteří pojistitelé poskytují slevu/přirážku)

- způsob použití vozidla – příplatky za provozování vozidla s právem přednosti v jízdě (s výjimkou sanitních vozidel), vozidla taxislužby, vozidla určená pro přepravu nebezpečných věcí (ADR), naopak sleva na pojistném u vozidel do r. 1952 výroby, vozidla historická apod.
- typ klienta – zda vozidlo používá jako soukromá osoba nebo podnikatel či právnická osoba
- věk – mladí, tzn. z pohledu pojišťoven nezkušení a více rizikovní klienti, si u některých pojišťoven musí připlatit
- místo trvalého bydliště/místo sídla společnosti – zvýhodněna vozidla provozovaná na venkově, Praha z tohoto pohledu nejdražší
- spoluúčast – obecně platí, čím vyšší spoluúčast, tím nižší pojistné. V praxi sjednávání spoluúčasti u povinného ručení není tak běžné, můžeme se s ní setkat především v individuálním (soukromém) pojištění
- historie klienta – Systém bonus/malus – uplatňuje se v retailovém pojištění
- frekvence placení – poskytují se zpravidla slevy při ročním placení oproti pololetnímu, kvartálnímu nebo měsíčnímu
- obchodní politika – velikost obchodního případu a významnosti klienta pro pojišťovnu je zohledňována formou obchodních slev
- způsob sjednání pojištění – zvýhodňují se elektronické formy sjednávání pojištění (online na webu pojišťovny apod.), kdy dochází k úspoře administrativních nákladů včetně úspory nevyplacené provize zprostředkovateli pojištění. (RESPECT, a.s., 2019)

Systém Bonus/Malus a stanovení výše pojistného za povinné ručení

Pravidla pro stanovení systému Bonus/Malus jsou stanovena zákonem č. 168/1999 Sb. Při sjednávání pojištění odpovědnosti z provozu vozidla pojistitel zohledňuje ve výpočtu pojistného za pojištění předchozí škodní průběh pojistníka. A to dvěma způsoby, buď slevou za předchozí bezeškodní průběh (bonus) nebo přírůžkou k pojistnému (malus). Bonus/Malus je přenositelný a vztahuje se k pojistníkovi, nikoli k vozidlu. (ČKP, 2023f)

Tento systém v pojištění odpovědnosti se zavedl z důvodu motivování pojistníků (vlastníky vozidel nebo jejich provozovatele) k zodpovědnějšímu chování na silnicích. Újma způsobená provozem vozidla se promítá do výše pojistného, které pojistník platí pojistiteli za pojištění.

Pro výpočet pojistného musí pojišťovna znát předchozí škodní průběh, včetně délky pojištění odpovědnosti. Pojistitelé (pojišťovny) čerpají informace o škodním průběhu z databáze provozované Českou kanceláří pojistitelů. Údaje do této databáze vkládají pouze pojišťovny a ČKP nemůže v databázi provádět jakékoliv změny.

Pojistný škodný průběh se sleduje v rámci kategorií dle druhu vozidel a mezi těmito kategoriemi nelze pojistný škodný průběh kombinovat. To znamená, že bonus lze převádět pouze v rámci tarifní skupiny (osobní vozidlo na osobní vozidlo, např. nelze převést bonusy z motocyklu na osobní vozidlo).

Bonus – jedná se o výhodu, která se poskytuje za každých 12 měsíců bez zavinění dopravní nehody, zpravidla to bývá 5 %. Jednotlivé bonusy se sčítají.

Malus – znamená sankci za časté dopravní nehody. Za způsobenou rozhodnou událostí se odečítá 24-36 měsíců z celkové doby pojištění. Pokud je tato doba v záporných číslech, přistupují pojistitelé k malusu a celková částka za povinné ručení se zvyšuje. Výše malusu může být až 150 %. (Akreditfin, 2022)

2.7 Přerušeni pojištění odpovědnosti

Pojištění odpovědnosti nelze přerušit, pokud nebylo v pojistné smlouvě dohodnuto jinak. Bylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto přerušeni pojištění odpovědnosti, je pojistník povinen před počátkem přerušeni pojištění prokázat pojistiteli, že vozidlo bylo vyřazeno z provozu podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. V době přerušeni pojištění odpovědnosti není plněna povinnost pojištění odpovědnosti a pojistník je povinen pojistiteli vrátit zelenou kartu. (Akreditfin, 2022)

2.8 Výluky z pojištění odpovědnosti

Podle zákona č. 168/1999 Sb. pojistitel neposkytne pojistné plnění za:

- újmu, kterou utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla újma způsobena;
- újmu na věci a na ušlém zisku, za kterou pojištěný odpovídá svému manželu nebo osobám, které s ním v době vzniku škodné události žily ve společné domácnosti, s výjimkou újmy na ušlém zisku, které souvisí s újmou na zdraví;
- na vozidle, jehož provozem byla újma způsobena, jakož i na věcech přepravovaných tímto vozidlem, s výjimkou újmy způsobené na věci, kterou měla

tímto vozidlem přepravovaná osoba v době škodné události na sobě nebo u sebe, a to v rozsahu, v jakém je pojištěný povinen újmu nahradit;

- újmu na věci a ušlém zisku vzniklou mezi vozidly jízdní soupravy tvořené motorovým a přípojným vozidlem, jakož i újmu na věcech přepravovaných těmito vozidly;
- vzniklou poskytnutím léčebné péče, dávek nemocenského pojištění (péče) nebo důchodů z důchodového pojištění v důsledku újmy na zdraví nebo usmrcením, které utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla tato újma způsobena;
- způsobenou provozem vozidla při jeho účasti na organizovaném motoristickém závodě nebo soutěži, s výjimkou újmy způsobené při takovéto účasti, jestliže je řidič při tomto závodě nebo soutěži povinen dodržovat pravidla provozu na pozemních komunikacích;
- způsobenou provozem vozidla při teroristickém činu nebo válečné události, jestliže má tento provoz přímou souvislost s tímto činem nebo událostí;
- byla-li újma způsobena vlastníku vozidla provozem jeho vozidla, které v době vzniku újmy řídila jiná osoba, nebo osobě, která s vozidlem, jehož provozem byla této osobě újma způsobena, oprávněně nakládá jako s vlastním nebo se kterým oprávněně vykonává právo pro sebe, a jestliže v době vzniku újmy řídila vozidlo jiná osoba, je pojistitel povinen uhradit tomuto vlastníku nebo této osobě pouze újmu podle § 6 odst. 2 písm. a), tedy újmu na životě a na zdraví, včetně náhrady nákladů vynaložených na péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění a regresního nároku podle § 6 odst. 4. zákona 168/1999 Sb.;
- v případě střetu vozidel, která jsou ve vlastnictví téže osoby, se újma způsobená této osobě hradí pouze tehdy, jestliže jde o různé provozovatele vozidel zúčastněných na vzniku škodné události a jestliže není současně tato osoba provozovatelem vozidla, na němž byla tato újma způsobena. Tato situace je typická pro vozidla pořízená formou leasingu ve vlastnictví téže leasingové společnosti a provozovaná dvěma odlišnými provozovateli (leasingovými nájemci). (Zák. 168/1999 Sb.)

2.9 Limity krytí pojištění odpovědnosti

Limity pojistného krytí u povinného pojištění vozidel představují maximální částku, která je v případě škodné události vyplacena poškozenému z daného povinného ručení.

Minimální zákonem stanovený limit pojistné ochrany je 35 000 000 Kč na každého zraněného nebo usmrčeného a 35 000 000 Kč (35/35) na majetkovou škodu pro všechny poškozené. Znamená to, že v případě nehody zaplatí pojišťovna za viníka nehody poškozenému skutečnou škodu, maximálně však do výše stanovených limitů. Pojišťovny nabízejí několik variant limitů., od nejnižšího zákonem stanoveného na 35 mil. Kč/35 mil. Kč, až do limitu 200 mil. Kč/200 mil. Kč. (ČKP, 2023).

Pokud výše náhrady újmy sjednaný limit přesáhne, je pojištěný povinen poskytnout zbývající náhradu újmy ze svých zdrojů (pokud není soudem od poskytnutí náhrady újmy „osvobozen“). Výše újmy, zejména při poškození zdraví, může dosáhnout vysokých hodnot (náhrady za ztížení společenského uplatnění, náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti a náklady léčeni) může dosáhnout u jednoho zraněného i několika desítek milionů korun.

Všechna práva a povinnosti účastníků tohoto pojištění jsou definovány v pojistných podmínkách vycházejících z ustanovení zákona č. 168/1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů, tj. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. (RESPECT, a.s., 2019)

2.10 Spoluúčast v pojištění odpovědnosti

Povinné ručení se sjednává v naprosté většině případů bez spoluúčasti. Některé pojišťovny nabízejí povinné ručení se spoluúčastí pro škody mimo území ČR. Spoluúčast se v takovém případě sjednává jako odčetná, odečítá se sjednaná fixní částka. I v případě sjednání spoluúčasti je vždy poškozenému uhrazena plná náhrada újmy, spoluúčast je následně doúčtována pojistníkovi. (RESPECT, a.s., 2019)

2.11 Právo pojistitele na úhradu vyplacené částky v pojištění odpovědnosti

Podle § 10 zák. č. 168/1999 Sb. má v zákonem stanovených případech pojistitel právo, aby mu pojištěný hradil to, co za pojištěného nahradil poškozenému/poškozeným.

Provozovatel vozidla odpovídá společně a nerozdílně s pojištěným za pohledávku pojistitele na náhradu vyplacené částky proti pojištěnému tehdy, pokud neprokáže, že nemohl jednání pojištěného ovlivnit.

Toto právo vznikne pojistiteli tehdy, pokud pojištěný:

- způsobil újmu úmyslně;
- porušil základní povinnosti, týkající se provozu na pozemních komunikacích a toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem újmy, kterou je pojištěný povinen nahradit. Porušením základních povinností se pro účely tohoto zákona rozumí:
 - provozování vozidla, technicky nezpůsobilého vozidla;
 - provozování vozidla, jehož technická způsobilost k provozu vozidla nebyla schválena;
 - řízení vozidla osobou, která není držitelem příslušného řidičského oprávnění, výjimkou autoškol;
 - řízení vozidla osobou, které byl uložen zákaz činnosti řídit vozidlo, v době tohoto zákazu;
 - řízení vozidla osobou, která při řízení vozidla byla pod vlivem alkoholu, omamné nebo psychotropní látky nebo léku označeného zákazem řídit motorové vozidlo;
 - předání řízení vozidla osobě uvedené v předchozích bodech;
- bezdůvodně nesplnil povinnost včasného nahlášení újmy a spolupráce pojistitelem a v důsledku toho byla ztížena možnost řádného šetření pojistitele;
- bezdůvodně nesplnil povinnost sepsání společného záznamu o dopravní nehodě, nešetřila-li nehodu policie a v důsledku toho byla ztížena možnost řádného šetření pojistitele;
- bezdůvodně neplnil povinnost přivolání policie a poskytnutí součinnosti k šetření dopravní nehody policií v případech, kdy zákon stanoví povinnost policii k nehodě přivolat a v důsledku toho byla ztížena možnost řádného šetření pojistitele;
- bezdůvodně odmítl jako řidič vozidla podrobit se na výzvu příslušníka policie zkoušce na přítomnost alkoholu, omamné nebo psychotropní látky nebo léku označeného zákazem řídit motorové vozidlo. (Zákon č. 168/1999 Sb., 2023)

2.12 Nepojištěná nebo nezjištěná vozidla v České republice

Jedním ze základních cílů povinného pojištění vozidel (povinné ručení) je ochrana poškozených před následky škod, které jsou způsobeny v souvislosti s provozem motorových vozidel. Za účelem ochrany poškozených v případech, kdy byla újma

způsobena motorovým vozidlem, jehož provozovatel nesplnil svoji povinnost stanovenou zákonem a neuzavřel pojistnou smlouvu na pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla (= nepojištěné vozidlo), a pro případy, kdy byla újma způsobena vozidlem nezjištěným, byl zřízen Garanční fond, ze kterého je poškozeným v zákonem vymezených případech poskytována náhrada újmy. Garanční fond spravuje Česká kancelář pojistitelů. (RESPECT, a.s., 2019)

Česká kancelář pojistitelů v roce 2019 odhadovala počet nepojištěných vozidel na přibližně 145 000. (oPojištění.cz s.r.o., 2020)

Česká kancelář pojistitelů

Česká kancelář pojistitelů (ČKP) je profesní organizací pojišťoven, které mají oprávnění poskytovat na území ČR pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. ČKP spravuje garanční fond, fond zábrany škod a provozuje Linku pomoci řidičům 1224. Zajišťuje likvidaci specifických pojistných událostí a provozuje informační středisko pro poškozené. Byla zřízena zákonem č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Dohled nad chodem ČKP vykonává Česká národní banka. (ČKP, 2023b)

Obr. 2: Logo ČKP

Zdroj: ČKP, 2023

Garanční fond

Garanční fond je fond, jehož účelem je zejména krytí škod způsobených nepojištěnými, nezjištěnými vozidly a vozidly, která mají sjednané hraniční pojištění. Příjmy garančního fondu jsou tvořeny z pojistného za hraniční pojištění, z příspěvků pojistitelů sdružených v ČKP a z příspěvků, které jsou povinni uhradit vlastníci/provozovatelé nepojištěných vozidel (sankce).

Z garančního fondu se kromě škod způsobených nepojištěnými a nezjištěnými vozidly hradí zejména újmy, které má nahradit pojistitel, který je v úpadku, újmy způsobené zahraničním vozidlem, která má hraniční pojištění a újmy způsobené zahraničním vozidlem, které nemá povinnost ke sjednání hraničního pojištění. (RESPECT, a.s., 2019)

V tabulce č. 1 je uveden přehled příspěvků do garančního fondu v případě nepojištěného vozidla. Příspěvek se vypočítává jako denní sazba v Kč dle druhu vozidla krát počet dní, po které vozidlo bylo nepojištěno. Největší denní sazba je stanovena za tahač, kdy se za jeden den nepojištění účtuje 563 Kč do garančního fondu.

Tab. 1: Sazby – příspěvek do garančního fondu

Druh vozidla	Denní sazba v Kč
motocykl se zdvihovým objemem válců motoru do 50 cm ³ včetně	4
motocykl se zdvihovým objemem válců motoru nad 50 cm ³ do 350 cm ³ včetně	8
motocykl s objemem válců motoru nad 350 cm ³ do 500 cm ³ včetně	21
motocykl s objemem válců motoru nad 500 cm ³	25
osobní automobil se zdvihovým objemem válců motoru do 1000 cm ³ včetně	30
osobní automobil se zdvihovým objemem válců motoru od 1001 cm ³ do 1350 cm ³ včetně	35
osobní automobil se zdvihovým objemem válců motoru od 1351 cm ³ do 1850 cm ³ včetně	47
osobní automobil se zdvihovým objemem válců motoru od 1851 cm ³ do 2500 cm ³ včetně	65
osobní automobil se zdvihovým objemem válců motoru nad 2500 cm ³	93
obytný automobil	61
sanitní automobil	94
autobus s nejvyšší povolenou hmotností do 5000 kg	155
autobus s nejvyšší povolenou hmotností nad 5000 kg	290
trolejbus	56
nákladní automobil s nejvyšší povolenou hmotností do 3500 kg včetně	86

nákladní automobil s nejvyšší povolenou hmotností nad 3500 kg do 12 000 kg včetně	145
jiný nákladní automobil s nejvyšší povolenou hmotností nad 12 000 kg	261
tahač	563
zemědělský nebo lesnický traktor	16
přípojně vozidlo s nejvyšší povolenou hmotností do 750 kg včetně	4
přípojně vozidlo s nejvyšší povolenou hmotností nad 750 kg do 10 000 kg včetně	7
přípojně vozidlo s nejvyšší povolenou hmotností nad 10 000 kg	70
ostatní vozidla	20

Pro vozidla s elektrickým nebo hybridním pohonem	Denní sazba v Kč
motocykl	4
osobní automobil s výkonem do 40 kW včetně	30
osobní automobil s výkonem nad 40 kW do 55 kW včetně	35
osobní automobil s výkonem nad 55 kW do 80 kW včetně	47
osobní automobil s výkonem nad 80 kW do 135 kW včetně	65
osobní automobil s výkonem nad 135 kW	93

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČKP (2023c)

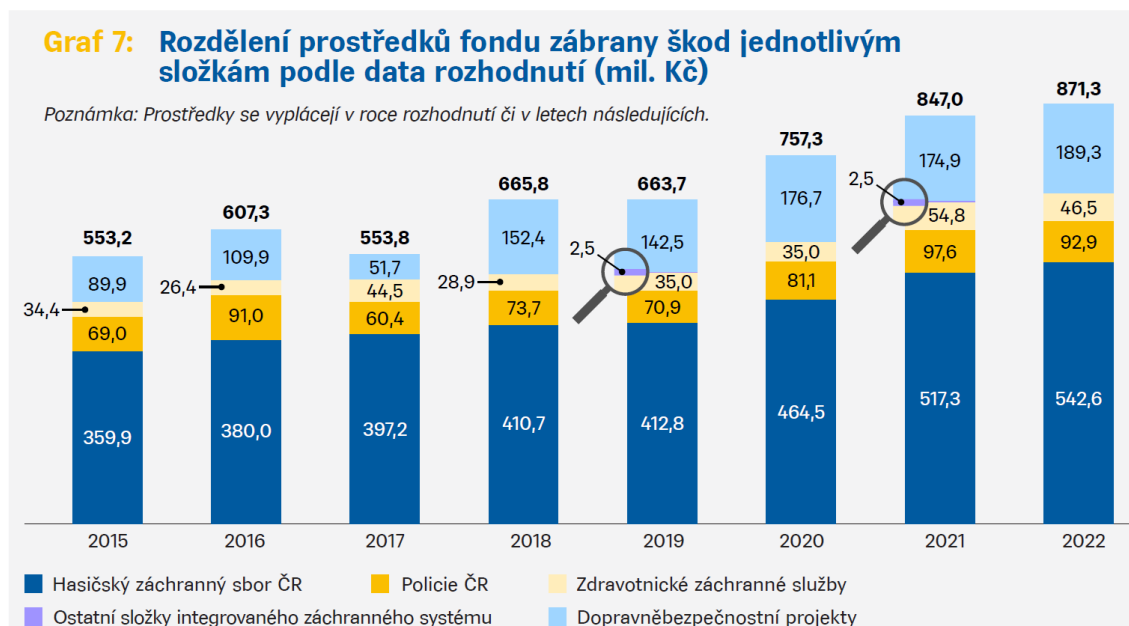
Fond zábrany škody

Fond zábrany škod se používá pro zábranu škod, vznikajících provozem vozidel. Od 1.1.2014 ho spravuje ČKP. Zdroje do Fondu zábrany škod odvádějí pojišťovny, které jsou oprávněny provozovat na území ČR pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Odvod činí 3 % z přijatého pojistného z pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

Finanční prostředky jsou rozdělovány mezi hasiče, záchranáře a subjekty realizující projekty vedoucí ke zvýšení bezpečnosti na silnicích. (ČKP, 2023).

Dle obr. č. 3 Fond zábrany škody v roce 2022 rozdělil jednotlivým složkám 871,3 mil. Kč. Největší část prostředků je každý rok rozdělována Hasičskému záchrannému sboru ČR. V roce 2022 tato část představovala 62 % z celkových prostředků. Další velká část připadá na dopravněbezpečnostní projekty, a to 22 %, pro Policii ČR bylo rozděleno 11 % a na Zdravotnické záchranné služby připadlo v roce 2022 5 % prostředků.

Obr. 3: Rozdělení prostředků fondu zábrany škod v letech 2015–2022

Zdroj: Výroční zpráva ČKP (2021)

2.13 Zánik pojištění odpovědnosti

Podle zákona č. 168/1999 Sb. § 12 povinné ručení zaniká:

- dnem, kdy pojistník, jeho dědic, právní nástupce nebo vlastník vozidla, je-li osobou odlišnou od pojistníka, oznámil pojistiteli změnu vlastníka tuzemského vozidla;
- dnem, kdy vozidlo, které nepodléhá registraci vozidel podle zákona upravujícího podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích, zaniklo;
- dnem vyřazení tuzemského vozidla z provozu podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, pokud se pojistitel a pojistník nedohodli na jeho přerušení;

- odcizením vozidla; nelze-li dobu odcizení vozidla přesně určit, považuje se vozidlo za odcizené, jakmile Policie ČR přijala oznámení o odcizení vozidla;
- neplacením pojistného;
- výpovědí pojistitele nebo pojistníka podle zvláštního právního předpisu;
- dohodou;
- uplynutím doby, na kterou bylo pojištění odpovědnosti sjednáno.

Dalším důvodem zániku pojištění odpovědnosti je podle § 2786 odst. 2 NOZ nesouhlas pojistníka s nově stanovenou výší pojistného do 1 měsíce od okamžiku, kdy se o změně výše pojistného dozvěděl.

Po zániku pojištění je pojistník povinen bez zbytečného odkladu odevzdat pojistiteli zelenou kartu a pojistitel je povinen na základě písemné žádosti vydat pojistníkovi ve lhůtě do 15 dnů ode dne jejího doručení potvrzení o době trvání pojištění a o jeho škodném průběhu. (Zákon č. 168/1999 Sb., 2023)

2.14 Správní delikty

Kromě povinnosti uhradit ČKP při provozování vozidla bez platného pojištění odpovědnosti příspěvek do garančního fondu hrozí provozovateli vozidla bez platného pojištění i další sankce v rámci přestupkového řízení.

Dle Zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, se přestupku dopustí ten, kdo provozuje vozidlo bez pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla, ten kdo neodevzdá příslušnému orgánu, který vede evidenci vozidel, státní poznávací značku a osvědčení o technickém průkazu vozidla v případě zániku pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla, nebyla-li ve lhůtě 14 dnů ode dne tohoto zániku pojištění uzavřena nová pojistná smlouva týkající se téhož tuzemského vozidla a také ten, kdo nepředloží při provozu vozidla na požádání příslušníka Policie ČR doklady o tomto pojištění. (RESPECT, a.s., 2019)

Tab. 2: Sankce za porušení právních předpisů, souvisejících s pojištěním

Úkon	Sankce
Nepředložení dokladu o pojištění příslušníkovi Policie ČR při silniční kontrole (sankce pro řidiče vozidla)	1 500 – 3 000 Kč v blokovém řízení 1 500 Kč

Neodevzdání SPZ/RZ do „depozita“ (sankce pro vlastníka vozidla)	2 500 – 20 000 Kč
Provozování vozidla bez pojištění	5 000 – 40 000 Kč příkazním řízení 5 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČKP, (2023d)

2.15 Záznam o nehodě

S účinností od 1. ledna 2009 došlo k novelizaci ustanovení § 47 odst. 3 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, kde se stanovuje povinnost účastníků dopravní nehody v případech, kdy nevznikne povinnost oznámit nehodu Policii ČR, sepsat společný záznam o dopravní nehodě, který podepíší a neprodleně předají pojistiteli. Vzor záznamu je uveden v Příloze B. Tento záznam musí obsahovat identifikaci místa a času dopravní nehody, jejích účastníků a vozidel, její příčiny, průběh a následky.

V současné době neexistuje žádný závazně platný právní předpis, který by nařizoval formu tohoto záznamu, doporučuje se tzv. Evropský záznam o dopravní nehodě, a všem řidičům je doporučeno, vozit ho v autě s sebou. (Ministerstvo dopravy, 2023a)

Povinnost nahlásit vznik dopravní nehody policii dle zák. č. 361/2000 Sb. je v těchto případech, kdy doje:

- ke zranění (i malému) nebo usmrcení osoby;
- ke škodě na komunikaci, veřejně prospěšném zařízení nebo škodě na životním prostředí;
- k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel vč. přepravovaných věcí 100 000 Kč;
- ke škodě na majetku 3. osoby (budova, zaparkované vozidlo), s výjimkou škody na vozidle, jehož řidič má účast na dopravní nehodě nebo škody na věci přepravované v tomto vozidle;
- účastníci nemohou sami bez vynaložení nepřiměřeného úsilí zabezpečit obnovení plynulosti provozu;

3 Historie povinného pojištění vozidel v ČR

Počátky pojištění a pojišťovnictví lze hledat v hlubokém dávnověku, neboť s rodící se kulturní lidskou společností vzniká snaha odstranit či alespoň zmírnit finanční následky způsobené nepříznivými nahodilými událostmi. (Hradec a kol, 2005, s. 15).

Povinné pojištění se formuje v závislosti na politickém, hospodářském a sociálním vývoji naší republiky.

3.1 První počátky povinného pojištění vozidel

První počátky povinného ručení začínají již na počátku 19. století a dále se rozvíjí a formují spolu s rozvojem automobilového průmyslu. V roce 1811 byl vydán Všeobecný občanský zákoník, ve kterém nebyla řešena pouze odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla, ale i obecná odpovědnost, která se uplatňovala podle principu odpovědnosti za zavinění. (Klikpojisten.cz, s.r.o., 2023)

3.2 Pojištění před první světovou válkou až do roku 1918

Do začátku první světové války se začaly rozvíjet některé, na tehdejší dobu okrajové druhy pojištění, mezi nimi i pojištění automobilů. V Českých zemích byly vyráběny jízdní silostroje (automobily) nejdříve v celém Rakousko-Uhersku. Majitelé těchto velice exkluzivních dopravních prostředků se nejprve jednotlivě pojišťovali proti škodám na vozidle a pojišťovny tato pojištění přijímaly jako tzv. „exoty“ víceméně z reklamních důvodů.

K zásadní změně došlo po vydání zákona o ručení za škody z provozování jízdních silostrojů (automobilů) ze dne 9. srpna 1908 (tzv. „automobilní zákon“), kdy se tímto druhem pojištění začala zabývat celá řada pojišťoven působících v Rakousko-Uhersku. Z českých se jako první zapojila v roce 1910 Patria, která „automobilové pojištění“ provozovala v rámci úrazového a odpovědnostního pojištění. Pojištění odpovědnosti z provozu automobilů poskytovalo pojištěným ochranu proti nárokům, které by mohly být vůči nim uplatněny na základě výše uvedeného zákona. (Marvan, 1989, s. 206).

Odpovědnost se vztahovala nejen na silnice a cesty, ale na všechny veřejné plochy. Nadále ale trvala zásada dobrovolnosti k uzavření pojištění.

3.3 Vývoj v prvních poválečných letech (1918–1929)

V Československu se v letech 1924–1929 rozvíjel poměrně rychle i automobilismus. S tím narůstal i zájem o pojištění automobilů proti rozbití, pojištění autokaska, které umožňovalo zvláště pojistit auto proti požáru, proti rozbití a také pojistit odpovědnost vůči třetím poškozeným osobám. V té době tento druh pojištění nebyl povinný. (Marvan, 1993, s. 188)

3.4 Hospodářská krize a postupné ozdravování ekonomiky (1930-1938)

Vzestupný trend československé ekonomiky přerušila koncem roku 1929 velká hospodářská krize.

Nejvýznamnější právní předpis, vydaný v těchto letech, byl Zákon o povinném (obligatorním) pojištění zákonné odpovědnosti č. 198/1932 Sb. z. a n. o dopravě motorovými vozidly. V § 8 tohoto zákona bylo stanoveno, že vláda určí nařízením výši pojistné částky pro každý druh motorových vozidel, která ale nesmí převýšit pro případ úrazu jedné osoby částku 100 tis. Kč a pro celou pojistnou událost u motocyklů 150 tis. Kč, u automobilů 350 tis. Kč a u autobusů 800 tis. Kč. U věcných škod mohla být sjednána pojistná částka nejvýše 50 tis. Kč.

V březnu v roce 1935 došlo k vydání Velkého automobilového zákona č. 81/1935 Sb. z. a n., o jízdě motorovými vozidly, který byl významným mezníkem ve vývoji pojištění odpovědnosti v Československu. Podle § 56 zákonodárce uložil povinnost uzavírat pojištění proti následkům zákonné odpovědnosti z provozu motorových vozidel každému držiteli motorového vozidla, které bylo zapsané v registru českých motorových vozidel a kterému byla přidělena registrační značka. Tato povinnost se nevztahovala na motorová vozidla státní správy, zejména podle předpisů o vyžadování dopravních prostředků pro vojenské účely. V případě, že by povinná osoba nechtěla uzavřít pojištění, ukládalo jí citované ustanovení zákona povinnost složit na úřadu, v jehož registru bylo vozidlo zapsané, kauci na úhradu závazků, vznikajících z této odpovědnosti. (Marvan, 1993, s.234)

Pojištěná osoba nesla škodu do určité výše, pojišťovny neplnily pojistné plnění do výše 400 Kč a z vyšších škod musel pojistník hradit 10 % ze svého. Tento zákon dále zakládal Fond na podporu při úrazech motorovým vozidlem, který je historickou obdobou

dnešního Garančního fondu. Do fondu odváděly pojišťovny poskytující povinné ručení 1 % čistého zisku za předchozí rok a také do něj plynuly pokuty, které platili držitelé nepojištěných vozidel. Z fondu byly hrazeny škody způsobené nepojištěným nebo nezjištěným vozidlem, podpora pozůstalým po usmrčené osobě nebo náhrada škody osobám, které utrpěly úraz takovýmto vozidlem. (Klikpojisteni.cz, s.r.o., 2023)

3.5 Období druhé světové války (1939–1945)

Počátkem roku 1940 se mezi pojišťovacími odborníky, praktiky, a nejširší veřejností rozvinula diskuse o tarifech v pojištění motorových vozidel. Sociální rozvrstvení obyvatelstva se dělilo na tři skupiny, a to na střední vrstvu, zámožnou vrstvu a vrstvu bohatých. Rozdělení je blíže uvedeno v tabulce č. 3.

Tab. 3: Rozdělení obyvatelstva

Skupina	Roční důchod pro rodinu	Kdo sem patří
Střední vrstva	30 000 Kč - 60 000 Kč	Ten, kdo si kromě nutných životních potřeb může opatřit i určité kulturní potřeby (knížky, návštěvy divadel), snad i rodinný domek
Zámožná vrstva	80 000 Kč – 100 000 Kč	Ten, kdo si mohl opatřit malý automobil
Vrstva bohatých	od 120 000 Kč výše	Ten, kdo si mohl dovolit větší automobil, mít služebnictvo, jezdit i s rodinou spacím vozem I. třídy atd.

Zdroj: Vlastní zpracování dle Marvan, s. 317 (2023)

Publicisté argumentovali s tím, že pro zámožného a bohatého občana není problémem zaplatit o 100 Kč nebo 200 Kč ročně více na pojistném. V souvislosti s problematikou pojišťování motorových vozidel se objevily i návrhy na vytvoření speciální pojišťovny. Z válečných let se zachovalo jen málo věrohodných statistických údajů. (Marvan, 2023, s. 317)

3.6 Pojištění v době centrálně plánovaného hospodářství (1948-1968)

Pojištění motorových vozidel se v této době členilo na dvě základní skupiny:

- zákonné pojištění motorových vozidel (předtím povinné smluvní pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla),
- pojištění pro případ poškození, zničení nebo odcizení motorového vozidla („havarijní pojištění“).

Právní úprava pojištění motorových vozidel navazovala na právní normy z doby první Československé republiky (zákon č. 198/1932 Sb., a tzv. velký automobilový zákon č. 81/1935 Sb.). Toto pojištění chránilo především zájmy majitelů motorových vozidel, ne vždy i zájmy poškozených. Rozsah a obsah povinného smluvního pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorových vozidel se tedy rozšířil a povinné pojištění se změnilo na pojištění zákonné, tedy jeho vznik se vázal na samotnou existenci motorového vozidla a jeho držitele, a ne na pojistnou smlouvu, ani na zaplacení pojistného. Pro každé jednotlivé vozidlo se sjednávala pojistná smlouva, vyhotovovala pojistka, předepisovalo se pojistné a evidovalo jeho placení. Dále se vydávala potvrzenka o jeho úhradě pro dopravní inspektoráty a orgány silniční kontroly.

Tento druh pojištění byl v Československu zaveden Zákonem č. 56/1950 Sb., o provozu na cestách. (Chalupecký, 1997, s. 133)

V praktickém použití tento zákon určoval úplně vše, tedy kdo, kde a za kolik se má pojistit. Tento zákon nahrazoval všeobecné pojistné podmínky i pojistnou smlouvu. Majitel vozidla si v té době nemohl vybrat pojistitele ani produkt. Monopol na spravování povinného ručení měla Československá pojišťovna. Díky tomu mohla pojišťovna pracovat s velmi nízkými administrativními náklady. Pojistky se nevyhotovovaly, dokladem o pojištění odpovědnosti byla pouze státní poznávací značka. Československá pojišťovna nevedla evidenci o nezaplacení pojistného, jelikož jeho případné nezaplacení nemělo vliv na výplatu pojistného plnění. Pojistné plnění nebylo shora nijak limitováno. (Klikpojistení.cz, s.r.o., 2023)

Tabulka č. 4 ukazuje roční pojistné za motorová vozidla v tehdejší době. Nákladní automobil měl cenu stanovenou na 1 200 Kčs ročně. Pokud budeme uvažovat pro srovnání cenu tahače v dnešní době, minimální pojistné je 62 000 Kč za rok.

Tab. 4: Sazby pojistného za motorová vozidla s Československou SPZ za pojištění

Vozidlo	Sazba pojistného za rok v Kčs
Vozík pro nemocné a cestovní kolo s pomocným motorem	60
Motocykl, motorové kolo, tříkolka, motorový vozík	240
Osobní automobil, sanitní, pohřební, dodávkový nebo kombinovaný vůz, autotaxi, hotelový automobil	720
Nákladní automobil, zvláštní motorové vozidlo, motorový pohyblivý pracovní stroj, tankový automobil a za zvláštní poznávací značku	1 200
Autobus	1 608
Traktor	264

Zdroj: Vlastní zpracování dle Marvan (2023)

3.7 Povinné ručení po revoluci, po roce 1989 do současnosti

Po revoluci, v roce 1989, začala být zákonná podoba pojištění nevyhovující. Pojištění se postupně měnilo na pojištění komerční. V předchozích letech, lépe řečeno desetiletích, se naakumuloval hluboký deficit, který byl zapříčiněn nedostatečnými sazbami. Tento deficit na povinném ručení dosáhl do konce roku 1998 hodnotu 4-5 mld. Kč. Povinné pojištění vozidel provozovala do konce roku 1999 stále pouze Česká pojišťovna, a.s., která byla v té době jedinou pojišťovnou pro pojištění povinného ručení.

Dne 1. ledna 2000 vešel v platnost Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Pojištění se stalo povinně smluvní, tedy povinnost určitým subjektům uzavřít pojištění pojistnou smlouvou stanovil zákon. Zákon také zřizuje Garanční fond, do kterého pojišťovny odvádí část svého zisku a dále do něj plynou pokuty majitelů nepojištěných vozidel. Z tohoto fondu jsou hrazeny také škody způsobené nepojištěným nebo nezjištěným vozidlem. S nabytím účinnosti tohoto zákona požádalo u České národní banky o licenci dalších 14 pojišťoven, které se dohodly na umoření dluhu České pojišťovny, a.s. (Klikpojisteni.cz, 2023)

Sazby pojištění se po roce 2000 měnily pozvolna. Období částečné cenové regulace skončilo v roce 2023 a začalo se prosazovat konkurenční tržní prostředí. Sazby pojistného

začaly v roce 2014 ovlivňovat novelizace zákonů, které pojišťovnám nařizovaly povinnost odvádět část ze zisku na integrovaný záchranný systém. Sazby pojistného také ovlivnilo navýšení hodnoty lidského života při škodách způsobených na zdraví a životě člověka. (Klikpojisteni.cz, 2023)

4 Právní úprava povinného pojištění vozidel v ČR

4.1 Pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (NOZ)

Základní rámec úpravy vztahu mezi pojistitelem a pojištěným stanovuje Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ČÁST ČTVRTÁ, Hlava II., Díl 15, Oddíl 2. Před 1.1.2014 toto upravoval zákon o pojistné smlouvě č. 37/2004 Sb.

Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla

Tento zákon upravuje konkrétní práva a povinnosti účastníků pojištění, zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství a upravuje:

- a) pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla;
- b) zřízení České kanceláře pojistitelů, její právní postavení, organizaci a předmět činnosti.

Vyhláška MF č. 205/1999 Sb.

Vyhláškou MF č. 205/1999 Sb. se provádí zákon č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Vyhláška především stanovuje rozsah údajů o pojištění odpovědnosti sdělovaných pojistitelem ČKP a výši denní sazby příspěvku za nepojištěné vozidlo.

Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích

Zákon stanovuje základní povinnosti pro provoz vozidel na pozemních komunikacích, např. hlášení dopravní nehody Policii ČR.

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

Zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích, jako je registrace vozidel, technické požadavky na provoz silničních vozidel, práva a povinnosti vlastníků a provozovatelů vozidel, kontroly technického stavu vozidel v provozu a další.

K 23.12.2022 byl tento zákon novelizován a během roku 2023 dojde ve třech termínech ke změnám, které se dotknou vlastníků vozidel:

Změny od 01.03.2023

Kupující nového vozidla již neobdrží **čistopis velkého technického průkazu** od prodejce, kupující dostane pouze Prohlášení o shodě (tzv. COC list – Certificate of conformity). Velký technický průkaz vydá až registr vozidel při registraci vozu, pro kterou je předložení COC listu povinné. Ukázka COC listu je uvedena v příloze A.

Registrační značku je možno rezervovat 1 měsíc před samotnou registrací vozu, lhůta pro rezervaci registrační značky na přání je prodloužena ze tří na šest měsíců.

Platnost evidenční kontroly se prodlužuje ze 30 dnů na 1 rok, protokol o evidenční kontrole není nově vystavován fyzicky, ale STK ho zanesou do evidenčního systému, ve kterém si jej bude registr vozidel při přepisu vlastníků sám vyhledávat. Evidenční kontrola se také nově neprovádí při zápisu provozovatele do role vlastníka při ukončení finančního leasingu.

Změny od 01.09.2023

Historický vůz bude možné registrovat na kterémkoliv krajském registru vozidel, prodlouží se platnost veteránských atestací ze dvou na pět let a technické prohlídky s platností shodnou s veteránskou atestací budou nově probíhat na STK.

Změny od 01.01.2024

Na závěr roku 2023 se přestane vydávat velký technický průkaz. Registr vozidel bude vydávat pouze malý technický průkaz, který bude rozšířen o některé údaje z velkého technického průkazu. Ostatní údaje budou evidovány elektronicky v registru a budou veřejně přístupné na Portálu dopravy. Změna dvou průkazů za jeden nový bude postupná, u starších vozidel se při nejbližším úkonu provedeném na registračním místě se velký i malý technický průkaz odebere a vydá se doklad nový. (Ministerstvo dopravy, 2023c)

Nařízení vlády č. 263/2013 Sb.

Účinné od 01.09.2013, stanovuje paušální výši úhrady nákladů zásahu Hasičské záchranné služby.

Pojistná smlouva

Pojistná smlouva včetně pojistných podmínek pojistitele, kterými je upraven konkrétní pojistný vztah.

4.2 Právní úprava odpovědnosti za škodu

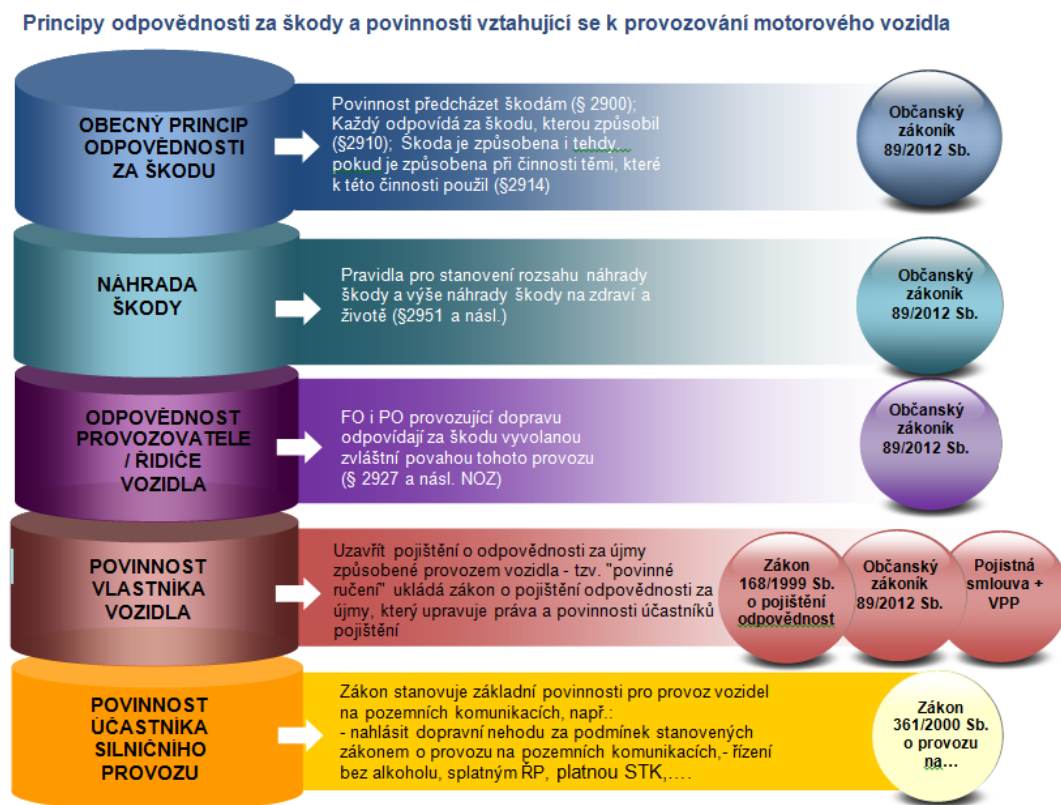
NOZ ČÁST ČTVRTÁ, Hlava III., Díl 1, Oddíl 2

Upravuje podmínky vzniku odpovědnosti za škodu (před 1.1.2014 § 415 a násl. zák. č. 40/1964 OZ).

NOZ ČÁST ČTVRTÁ, Hlava III., Díl 1, Oddíl 3

Upravuje pravidla pro stanovení rozsahu náhrady újmy, na kterou má poškozený nárok (před 1.1.2014 § 442 a násl. zák. č. 40/1964, OZ).

Obr. 4: Principy odpovědnosti za škody a povinnosti

Zdroj: RESPECT, a.s., (2019)

5 Trh povinného ručení v České republice

Na trhu povinného ručení v ČR působí hned několik pojišťoven. Jejich počet je, dá se říct, stabilní, v dnešní době se jedná o 12 pojišťoven.

V pojištění odpovědnosti z provozu vozidla dosáhlo předepsané pojistné v roce 2022 hodnoty téměř 29,4 mld. Kč, což je o 4,1 % více než v roce 2021. Dynamika růstu se ale o 0,9 procentních bodů snížila, navýšení předloni dosahovalo 5 %. (ČKP, 2023)

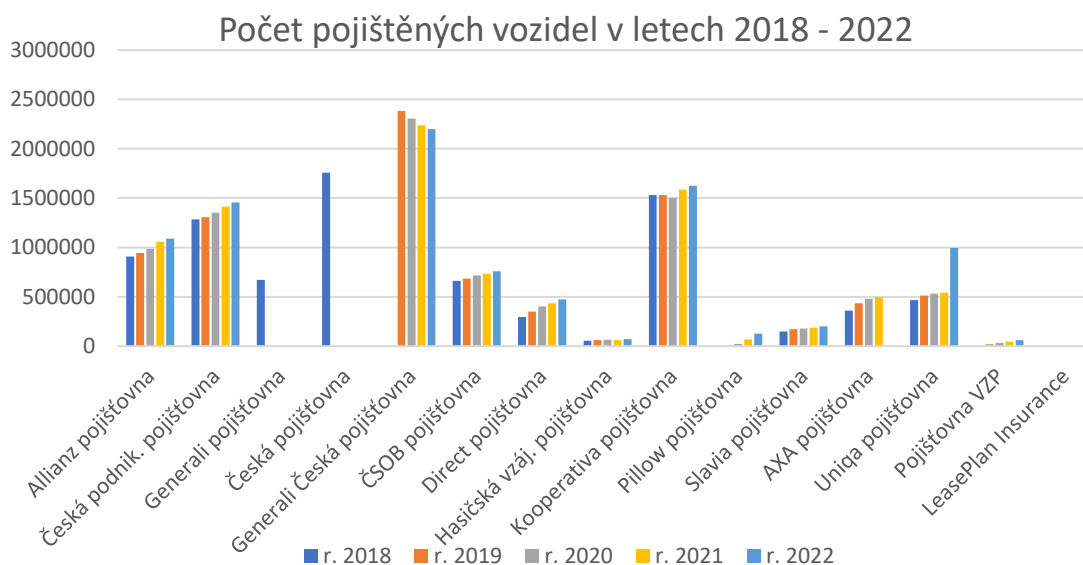
5.1 Počet pojištěných vozidel v databázi ČKP

Podle údajů České kanceláře pojistitelů počet pojištěných vozidel se sjednaným pojištěním odpovědnosti z provozu vozidla v roce 2022 v ČR dosáhl celkem 9 052 574. Od roku 2018 se tak jejich počet zvýšil o 911 168.

Největší nárůst v letech 2021 a 2022 zaznamenala pojišťovna Pillow, která vzrostla o 91 %. U pojišťoven AXA a UNIQA proběhlo k 31. 8.2021 jejich sloučení pod UNIQA pojišťovnu, a.s. Generali pojišťovna, a.s. a Česká pojišťovna a.s. se k 21.12.2019 sloučily a nesou tak nový název Generali Česká pojišťovna, a.s. (ČKP, 2023e)

Z grafu č. 1 je patrný neustálý pokles počtu pojištěných vozidel Generali České pojišťovny, a.s. Oproti roku 2021 počet vozidel v roce 2022 klesl o 2 %. U ostatních pojistitelů je vývoj opačný, počet pojištěných vozidel se každý rok zvyšuje.

Graf č. 1: Vývoj počtu pojištěných vozidel v databázi ČKP v letech 2018–2022 dle jednotlivých pojišťoven

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů z ČKP, (2023e)

I přes neustálý pokles pojištěných vozidel Generali České pojišťovny, a.s. jde ale s celkovým počtem pojištěných vozidel 2 197 764 v roce 2022 o pojišťovnu s největším počtem pojištěných vozidel. Na druhé místo můžeme zařadit pojišťovnu Kooperativa s počtem 1 623 889 a na místo třetí Českou podnikatelskou pojišťovnu s počtem 1 456 359 pojištěných vozidel v roce 2022. Největší podíl na celkovém počtu pojištěných vozidel v povinném ručení v roce 2022 má Generali Česká pojišťovna, a.s. s 24,28 %, Kooperativa pojišťovna, a.s. s 17,94 % a na třetím místě je s 16,09 % Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Tab. 5: Počet pojištěných vozidel v databázi ČKP

Počet vozidel k 31.12.	2018	2019	2020	2021	2022
Allianz pojišťovna	908 634	943 280	987 376	1 058 736	1 090 280
Česká podnik. pojišťovna	1 284 622	1 307 751	1 352 510	1 414 011	1 456 359
Generali pojišťovna	671 016	0	0	0	0
Česká pojišťovna	1 758 312	0	0	0	0
Generali Česká pojišťovna	0	2 385 277	2 307 611	2 237 574	2 197 764
ČSOB pojišťovna	660 539	685 044	716 839	733 296	758 764
Direct pojišťovna	293 448	350 420	400 977	434 322	472 255
Hasičská vzájemná pojišťovna	55 336	60 784	64 001	61 036	71 572
Kooperativa pojišťovna	1 530 074	1 531 186	1 501 986	1 585 213	1 623 889
Pillow pojišťovna	4 159	7 042	21 157	66 157	126 217
Slavia pojišťovna	147 471	171 617	177 679	187 397	200 388
AXA pojišťovna	358 628	434 271	480 895	494 919	0
UNIQA pojišťovna	467 749	511 462	530 505	540 607	994 878
Pojišťovna VZP	1 418	18 547	33 456	45 470	60 015
LeasePlan Insurance	0	1	211	215	193
CELKEM	8 141 406	8 406 682	8 575 203	8 858 953	9 052 574

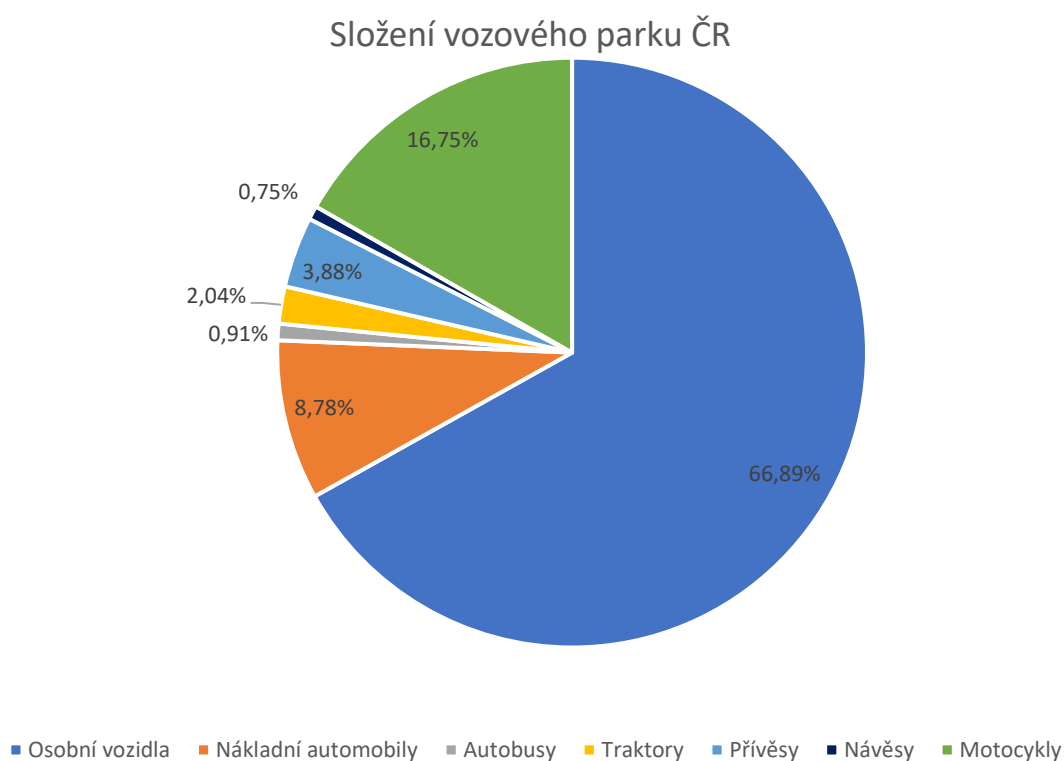
Zdroj: Vlastní zpracování dle ČKP (2023e)

5.2 Složení vozového parku ČR

V České republice je dle registru vozidel aktuálně 9 657 403 vozidel. Největší počet je osobních automobilů, a to 6 460 122.

Největší podíl na složení vozového parku v České republice v roce 2022 mají osobní vozidla, která tvoří 66,89 % celkového vozového parku. Na druhém místě jsou motocykly s 16,75 % a na místě třetím nákladní vozidla s 8,78 %. Nákladní přívěsy tvoří 3,88 %, traktory 2,04 %, autobusy 0,91 % a nákladní návěsy 0,75 % z celkového počtu vozidel v ČR.

Graf č. 2: Složení vozového parku České republiky

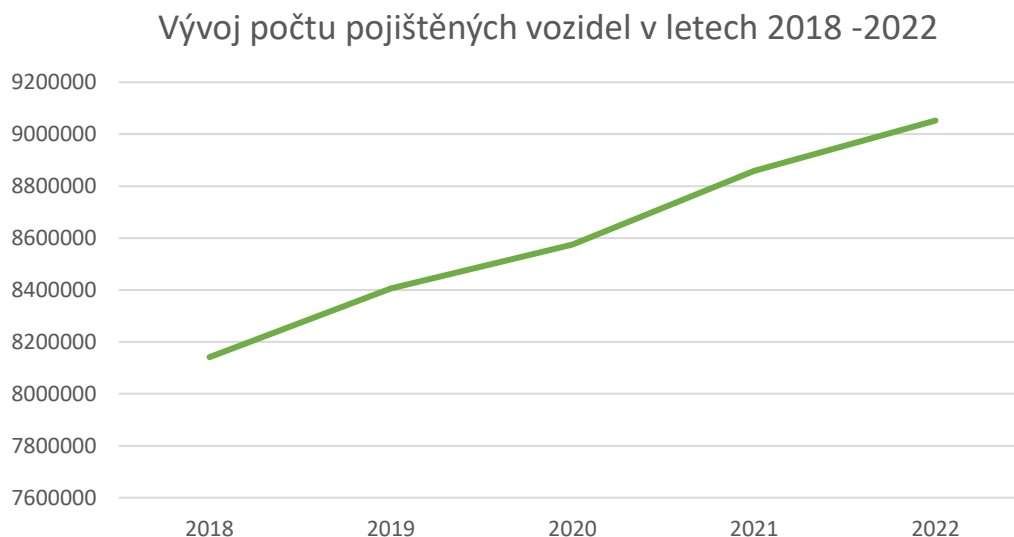

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva dopravy, (2023b)

Dle České asociace petrolejářského průmyslu a obchodu (ČAPPO) osobní automobily v roce 2022 dosáhly průměrného stáří 15,93 roku. V rámci Evropské unie má Česká republika jeden z nejstarších vozových parků osobních automobilů. Pro srovnání, průměrné stáří automobilů v EU dle ACEA je 11,8 roku (Německo 9,8 roku, Francie 10,3 roku, Itálie 11,8 roku). Na počet zraněných a usmrcených při dopravních nehodách a na znečištění ovzduší má právě stáří vozidel významný vliv. (ČAPPO, 2023)

Graf č. 3 zobrazuje vývoj počet pojištěných vozidel v letech 2018-2022. Jejich počet se každý rok navyšuje zhruba o 3 %. V roce 2020 je vidět dopad pandemie Covidu a tím nižší nárůst, počet pojištěných vozidel se navýšil o 2 %.

Graf č. 3: Vývoj počtu pojištěných vozidel v letech 2018 – 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČKP, (2023e)

5.3 Cena povinného ručení

Cena povinného ručení v dnešní době neustále roste. Pojišťovny napříč trhem navyšují sazby pojistného za povinné ručení v důsledku zvyšujících se částek za výplaty pojistného plnění z hlášených škod z pojištění vozidel (zvyšují se ceny náhradních dílů, cena práce, cena nových i ojetých vozidel) a také se navýšením pojišťovny snaží o srovnání cen s evropským trhem.

Cena za povinné ručení narůstá nejen u mladých pojistníků, kteří jsou z pohledu pojišťoven hodnoceni jako nejrizikovější. Pro porovnání cen povinného ručení slouží kalkulačky sazeb, které jsou dostupné online.

Tabulka č. 6 ukazuje průměrnou cenu za povinné ručení u osobních vozidel dle objemu v ccm, ceny jsou orientační, záleží na dalších faktorech, jako je věk řidiče, bonusy, bydliště, na značce vozidla atd.

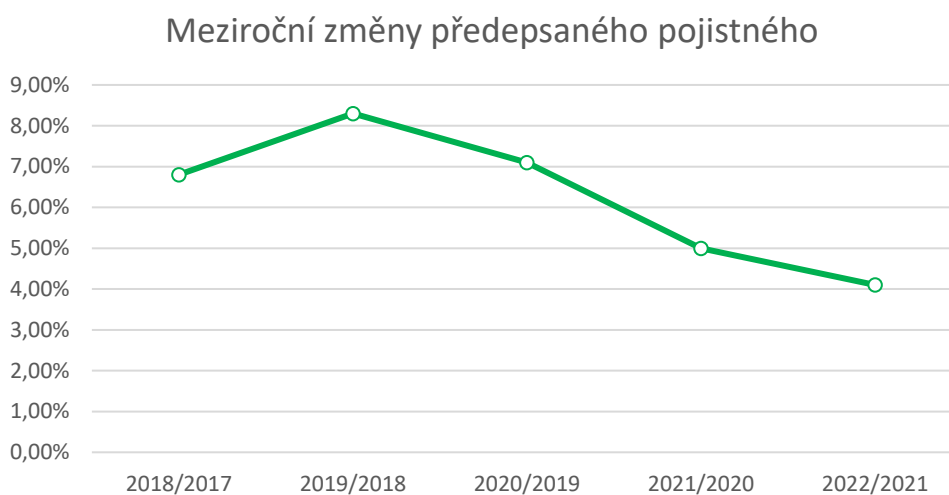
Tab. 6: Průměrná cena povinného ručení osobních automobilů pro rok 2023

Objem v cm ³	Průměrná cena v Kč
do 1 000	1 744
1001 – 1200	2 101
1201 – 1400	2 174
1401 – 1600	3 121
1601 – 1800	3 187
1801 – 2000	4 615
2001 - 2500	4 615
nad 2 501	6 945

Zdroj: Vlastní zpracování dle Portál řidiče, (2023)

Meziroční změny předepsaného pojistného ukazuje graf č. 4. Z něho je patrné, že největší nárůst pojistné zaznamenalo mezi lety 2018 a 2019, a to 8,3 %, tempo růstu neustále zpomaluje až na dnešních 4,1 %.

Graf č. 4: Meziroční změny předepsaného pojistného

Zdroj: Vlastní zpracování dle České asociace pojišťoven, (2023)

5.4 Nehodovost v České republice

Dle informací Policie ČR v roce 2022 šetřila 98 460 dopravních nehod, při kterých bylo 454 osob usmrceno, 1734 osob zraněno těžce a 22 452 osob zraněno lehce. Celková hmotná škoda byla policisty na místě dopravní nehody odhadnutá na 7 542 milionů Kč. (Policie ČR, 2023)

Tab. 7: Počet nehod a následků 2016–2022

Rok	Počet nehod	Z toho následky na životě a zdraví	Usmrceno	Těžce zraněno osob	Lehce zraněno osob
2016	98 864	21 386	545	2 580	24 501
2017	103 821	21 263	502	2 339	24 740
2018	104 764	21 889	565	2 465	25 215
2019	107 572	20 806	547	2 110	23 935
2020	94 797	18 419	460	1 807	20 880
2021	99 332	18 156	470	1 624	20 581
2022	98 460	19 733	454	1 734	22 452

Zdroj: Vlastní zpracování dle Policie ČR, (2023)

Nejnižší počet nehod v letech 2016 až 2022 je vidět v roce 2020, což bylo způsobeno pandemií koronaviru a omezení pohybu osob.

Nejvýrazněji se na příčině dopravních nehod zaviněných řidiči motorových vozidel v roce 2022 podílel nesprávný způsob jízdy, a to 68,7 % a nejtragičtěji nepřiměřená rychlost 15,4 %. Při nepřiměřené rychlosti bylo usmrceno nejvíce osob, tj. 43,8 % z celkového počtu nehod zaviněných řidiči motorových vozidel.

Nejčtenější příčinou dopravních nehod je nevěnování se plně řízení vozidla a nesprávné otáčení nebo couvání. Nejčastější škodou je srážka s jedoucím nekolejovým vozidlem (auto, motocykl, kolo). Zjištění požití alkoholu bylo v minulém roce u 4 754 nehod a u 277 případů byly zjištěny drogy. (Policie ČR, 2023)

6 Povinné pojištění vozidel v Německu

V Německu je povinné ručení podobné jako v České republice, je zákonem povinné a upravuje ho zákon Gesetz über die Pflichtversicherung für Kraftfahrzeughalter, který byl vydán 5.4.1965. Sjednáním pojištění se pojišťovna zavazuje za pojistníka uhradit škody/újmý způsobené nejen na vozidlech ale i majetku/na zdraví všech poškozených.

Zákon se skládá z několika odstavců, ve kterých je definováno povinné pojištění, povinnosti pojistitelů, fond pro odškodnění za škody způsobené nehodami a přechodná a závěrečná ustanovení (Pflichtversicherungsgesetz [PflVG], 2023)

Oproti povinném ručení v České republice, je nutné uhradit také silniční daň a povinné ručení nahrazuje dálniční známku.

Pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel je nejdůležitější odvětví majtkového pojištění. Největším pojistitelem odpovědnosti z provozu motorových vozidel v Německu je pojišťovna Allianz. Pojištění vozidel v Německu nabízí přibližně 93 pojišťoven.

Pojištění motorových vozidel v Německu tvoří 1/3 celkového pojištění.

6.1 Zákonný limit povinného ručení v Německu

Zákonný minimální limit je v Německu stanoven u motorových vozidel včetně přípojných na 7,5 mil. EUR za újmu na zdraví, 1,22 mil. EUR na škodu na majetku a 50 tis. EUR na čisté finanční škody. Běžný je limit s plněním až do 100 mil. EUR.

U motorových vozidel pro dopravu osob, které mají více než devět sedadel (kromě sedadla řidiče), se částky zvyšují pro motorové vozidlo s výjimkou přípojných vozidel pro desáté a každé následující místo na 50.000 EUR v případě újmy na zdraví, 500 EUR pro čisté finanční škody a od osmdesátého prvního místa za každé další na 25.000 EUR v případě újmy na zdraví a 250 EUR za čistou finanční škodu. Vozidlo se do kategorie zařazuje podle údaje v dokladech o vozidle. (PflVG, 2023)

6.2 Rozsah pojištění odpovědnosti v Německu

Zákon o povinném pojištění upravuje povinnost uzavřít pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel a přípojných vozidel.

Pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel se vztahuje na nároky třetích stran a také na zranění osob, škody na majetku a finanční ztráty. Pokud jsou tedy při dopravní nehodě škody na zdraví, pak se z pojištění hradí náklady, které vzniknou poškozeným. Může se jednat o léčebné výlohy, odškodnění za bolest a utrpení nebo náhradu ušlého výdělku. Z odpovědnosti jsou dále hrazeny škody na vozidlech, náklady na odtah, náklady na znalce nebo náklady na náhradní vozidlo. (Autobild, 2022)

6.3 Zrušení nebo změna pojištění odpovědnosti v Německu

V Německu je možné pojištění vozidla změnit nebo zrušit na konci pojistného roku. Pojistný rok ve většině případů bývá shodný s kalendářním, výjimku tvoří smlouvy s termínem v průběhu roku. Výpovědní lhůta je jeden měsíc a výpověď musí být podána do 30. listopadu. Pojištění je možné zrušit nebo změnit v případě jeho zvýšení, kdy důvodem zvýšení příspěvku může být např. změna tarifu nebo přeřazení do regionální třídy (to neplatí v případě stěhování). Ke zrušení musí dojít do jednoho měsíce od oznámení zvýšení pojistného. Pojištění však nelze vypovědět, pokud zvýšení pojistného vede ke snížení třídy bez nároků (po pojistné události).

Pojištění může být také stejně jako u nás zrušeno po pojistné události, lhůta pro výpověď je jeden měsíc.

Při změně vlastníka (prodej vozidla) pojištění nezaniká automaticky jeho prodejem, ale přechází na kupujícího beze slevy. Kupující si může pojištění ponechat anebo může uzavřít pojištění do jednoho měsíce od nákupu nové. Původní pojistná smlouva zaniká až když je na vozidlo uzavřena smlouva nová. (Autobild, 2022)

6.4 Stanovení výše pojistného v Německu

Výše pojistného bývá vyšší než v České republice, do jeho ceny se stejně jako v ČR promítá celá řada faktorů/tříd:

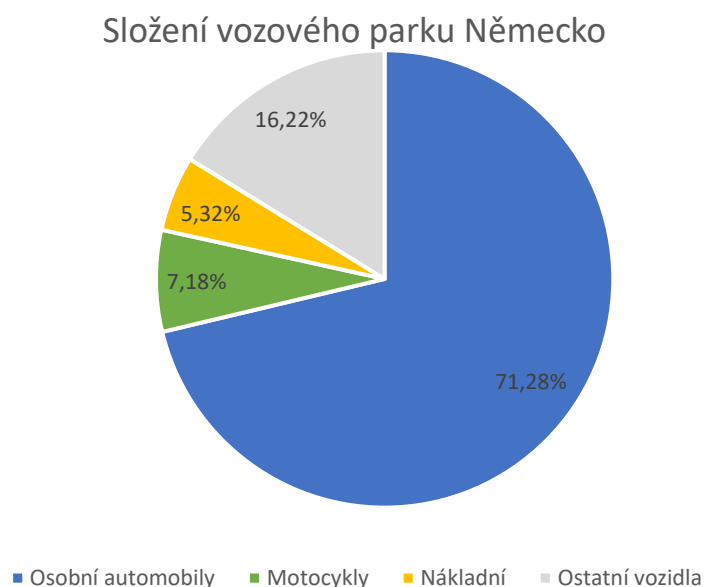
- bonusy – třídy SF – index počtu let 0 – 35 let;
- typové třídy vozidel – čím vyšší třída, tím vyšší pojistné (předpoklad vzniku větších škod), v povinném ručení 16 tříd;
- regionální třída – města/vesnice. V jižním Německu je pojištění vyšší s ohledem na častější nehody na zasněžených silnicích;
- nájezd km;

- uživatelé – čím více mladších řidičů, tím dražší pojistné;
- slevy na pojistném pro určité profesní skupiny – např. státní zaměstnanci, zohlednění rodinného stavu, děti;
- frekvence plateb;
- převod bonusu SF – pokud vlastník pojišťuje druhé vozidlo, lze využít nižší sazbu. Pro druhý vůz mohou být dány další podmínky, jako je minimální věk řidiče nebo omezený nájezd kilometrů;
- pro mladé řidiče lze využít bonusů rodičů (pokud je rodič nevyžívá);
- jízda s doprovodem – pro mladé řidiče, navýšení je jen relativně mírné 20 %;
- sleva za školení bezpečnosti jízdy;
- parkování vozidla – garáž, ulice, parkoviště.

6.5 Složení vozového parku v Německu

K 1.1.2023 byl dle německého serveru Statistica v Německu rekordní počet zaregistrovaných osobních automobilů, a to 48 753 000. Celkový počet všech registrovaných vozidel dle Spolkového úřadu pro motorová vozidla (Kraftfahrt-Bundesamt) v Německu je přibližně 68,4 milionů (osobní automobily, autobusy, nákladní automobily, motocykly, přívěsy). Počet motocyklů je přibližně 4,91 milionů, počet nákladních vozidel 3,64 milionů.

Graf č. 5: Složení vozového parku Německa v %

Zdroj: Vlastní zpracování dle Kraftfahrt-Bundesamt, (2023)

Graf č. 5 ukazuje procentní rozdělení jednotlivých druhů vozidel. Největší část připadá na osobní automobily, a to 71,28 %, motocykly tvoří 7,18 %, vozidla nákladní 5,32 % a ostatní vozidla (traktory, návěsy, přívěsy a další) 16,22 % z celkového počtu vozidel.

Průměrné stáří osobních vozidel je deset let. U většiny osobních automobilů je stáří pět až devět let a tvoří největší podíl vozového parku v Německu. (Statista, 2023a)

6.6 Sankce za nepojištěná vozidla v Německu

Zákon o povinném pojištění platí v Německu pro všechna vozidla, která jsou registrována pro silniční provoz a také se ho účastní. Každý řidič vozidla musí mít pojištění sjednáno. Řízení bez pojištění vozidla je v Německu zakázáno a jedná se o trestný čin.

Podle § 6 tohoto zákona o povinném pojištění je za jízdu bez pojištění stanoven trest odnětí svobody v délce šesti měsíců nebo peněžitý trest, který může u soudu dosáhnout až 180denních sazeb. Pokud dojde k dopravní nehodě nebo jsou zraněni lidé, soud přezkoumá, zda řidič jednal úmyslně nebo z nedbalosti. Vedlejší sankcí je zákaz jízdy.

6.7 Nepojištěná nebo nezjištěná vozidla v Německu

V Německu je zřízena instituce německých pojistitelů odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla Verkehrsoferhilfe e.V. (VOH). Tato instituce pomáhá obětem dopravních nehod způsobených nepojištěnými nebo nezjištěnými vozidly a také v případě úmyslného a nezákonného použití vozidla jako „vražedné zbraně“ nebo i v případě platební neschopnosti pojistitele odpovědnosti z provozu vozidla. VOH pomáhá obětem v případě nehod v zahraničí ve funkci orgánu pro odškodnění podle 4. směrnice KH-EC. (Verkehrsoferhilfe, 2023)

Dle serveru Automobilwoche.de bylo v Německu v roce 2018 nejméně nepojištěných vozidel, a to přibližně 0,01 % všech automobilů. V roce 2018 bylo v Německu přibližně 60 milionů vozidel, tj. přibližně 6 000 nepojištěných vozidel. (Automobilwoche, 2018)

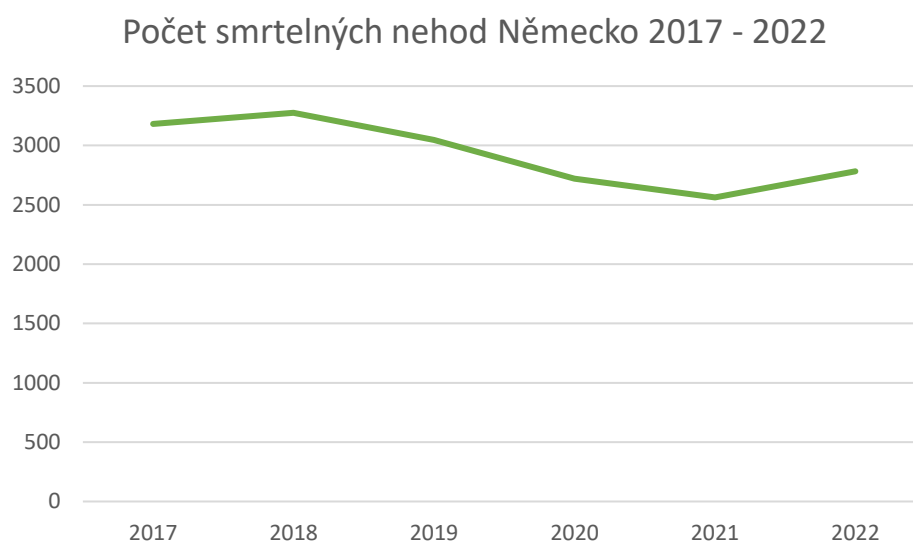
6.8 Nehodovost v Německu

Dle serveru Statista.de bylo v Německu za rok 2022 celkem 2,31 milionu dopravních nehod.

Počet smrtelných nehod v roce 2018 dosahoval nejvyšší hodnoty, a to 3 275. V roce 2020 je opět vidět pokles těchto nehod, což je zapříčiněno omezením pohybu v důsledku

pandemie Covid. Od roku 2021 se tyto nehody opět zvyšují, za rok 2022 to bylo 2 782 smrtelných nehod.

Graf č. 6: Počet smrtelných nehod v Německu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Statista (2023b)

7 Povinné pojištění vozidel ve Velké Británii

Aby bylo možné, řídit vozidlo na silnicích ve Velké Británii, musí být sjednáno pojištění motorového vozidla. Povinné pojištění upravuje zákon o motorových vozidlech Motor Vehicles (Compulsory Insurance) Act 2022. (Legislation.gov.uk)

Minimální krytí, vyžadované tímto zákonem ve Velké Británii je pojištění proti nákladům, které vzniknou v důsledku zranění, která jsou způsobena jiným osobám a poškození jejich vozidel. Pojištění jste, pokud máte nehodu, která způsobí škodu nebo zranění jiné osobě, vozidlu, zvířeti nebo majetku. Žádné další náklady, jako je oprava vlastního vozidla nezahrnuje.

Hlavním rozdílem oproti České republice v povinném ručení je, že ve Velké Británii je povinné ručení sjednáváno na daný vůz a osobu. V České republice je to pouze na daný vůz. Nutnost ve Velké Británii je přiřazení konkrétní osoby k danému vozu.

Počet pojišťoven dle serveru Statista.com, které ve Velké Británii provozují odpovědnost za škodu způsobenou provozem motorových vozidel je 195, přední pojišťovna pro pojištění motorových vozidel je Admiral Group.

Ukázka zelené karty a pojistné smlouvy Velké Británie je uvedena v Příloze C a D. Informační dokument o pojistném produktu Velké Británie je v příloze E.

7.1 Rozsah pojištění odpovědnosti ve Velké Británii

Ve Velké Británii se rozlišují tři typy pojistek:

- **Third party** – minimální krytí, které je vyžadované zákonem ve Velké Británii. Nejvíce odpovídá povinnému ručení v České republice. Kryje proti nákladům, které vzniknou v důsledku zranění, která jsou způsobena jiným osobám a poškození jejich vozidel
- **Third party fire and theft** – základní krytí třetí strany s přidanou ochranou proti poškození, odcizení nebo zničení vozidla při požáru
- **Comprehensive** – Komplexní – nejvyšší dostupná úroveň krytí. Chrání proti zranění jiných osob a poškození jejich vozidel, poškození, odcizení nebo zničení vlastního vozidla při požáru, léčebné výlohy a poškození nebo odcizení obsahu vozidla. (British Insurance Brokers' Association, 2023)

7.2 Zrušení nebo změna pojištění odpovědnosti ve Velké Británii

Typické pojištění vozidla ve Velké Británii trvá dvanáct měsíců a jeho zrušení je možné provést kdykoliv. Bez sankce je možné vypovědět pojištění vozidla po uzavření smlouvy ve 14denní lhůtě (lhůta na rozmyšlenou). Pokud pojistník zruší a převede pojištění během této lhůty, má nárok na vrácení peněz, pojišťovna si pojistné ponechá za dny, kdy vozidlo bylo pojištěno. Pokud je pojištění rušeno po této lhůtě, zaplatí pojistník administrativní poplatky. (Comparethemarket, 2023)

7.3 Stanovení výše pojistného ve Velké Británii

Výši pojistného ve Velké Británii ovlivňuje mnoho faktorů. Pojišťovny cenu stanovují podle rizikovosti pojištěného z pohledu pojišťovny:

- věk pojištěného – dle vládních statistik je desetkrát větší pravděpodobnost, že nehodu bude mít řidič mladší 21 let než řidič ve věku 35 let a starší. Řidiči nad 65 let jsou také považováni za rizikovější, pojistné je tedy dražší;
- trvalé bydliště – místo bydliště ovlivňuje pojištění vozidla, čím větší město nebo bydliště v centru města, tím je pojistné vyšší. Pojišťovny také zjišťují míru kriminality v dané oblasti;
- pracovní pozice a užití vozidla – zda je vozidlo používáno pouze pro soukromé účely nebo je využíváno pracovně. Zohledňuje se povolání a pracovní pozice. Určitá zaměstnání jsou považována za rizikovější (práce v noci, nájezd více kilometrů);
- rozsah pojištění – zda se jedná pouze o základní povinné ručení, které je obvykle nejlevnější, komplexní krytí je nejdražší. Cena odráží i počet pojistných událostí;
- tovární značka a druh vozidla – vozidla s výkonnějšími motory a vyšší maximální rychlostí jsou považována za rizikovější a pojistné je dražší než u méně výkonných vozidel. Také je zohledněno, jak jsou dostupné náhradní díly na vozidlo. Menší vozidla, která nespotřebovávají mnoho paliva, jsou cenově zvýhodněna;
- škodovost pojištěného – škodní historie ovlivňuje cenu pojištění. Řidiči bez zkušeností, kteří právě získali řidičské oprávnění, zaplatí za pojištění více. Vyšší pojistné se stanovuje i za více nehod v kratším časovém úseku, stejně tak jako např. za odsouzení za dopravní přestupky;

- nájezd vozidla – počet ujetých kilometrů, čím více, tím je pojištění dražší;
- parkování vozidla – vozidla, která jsou ponechána na ulici, mají vyšší pojistné (z pohledu pojišťovny jsou brána jako rizikovější, větší riziko krádeže), než vozidla, která jsou parkována v garáži;
- zabezpečení vozidla – pokud má vozidlo alarm nebo imobilizér, bývá pojištění levnější
- frekvence placení – roční pojistné zvýhodněno oproti měsíčním splátkám, nejsou účtovány úroky;
- úvěrový rating – pojišťovny ve Velké Británii zohledňují také úvěrový rating (kreditní skóre). Jedná se o hodnocení úvěrové historie, splácení hypoték, půjček. Pokud je úvěrový rating špatný, cena pojištění je vyšší. (Tescobank, 2018)

7.4 Složení vozového parku Velké Británie

Ke konci roku 2021 bylo ve Velké Británii přibližně 40,275 milionu všech vozidel. Počet osobních vozidel dosáhl hodnoty 32,889 milionů vozidel, motocykly 1,342 milionů, nákladní vozidla představovala 5,07 milionů vozidel, autobusy 146 tisíc vozidel.

Průměrné stáří automobilu ve Velké Británii vzrostlo oproti předchozím letům na 8,6 let. Ve Velké Británii bylo na konci roku 2021 registrováno 32 889 462 vozidel a za posledních 25 let vzrostl počet vozidel o 39,6 %. Od roku 2016 vzrostl počet vozidel o 3,5 %. (NimbleFins Limited, 2023).

Tab. 8: Počet osobních vozidel ve Velké Británii v letech 2017–2021

Rok	Počet registrovaných vozidel
2017	32 159 943
2018	32 493 258
2019	32 884 320
2020	32 697 408
2021	32 889 462

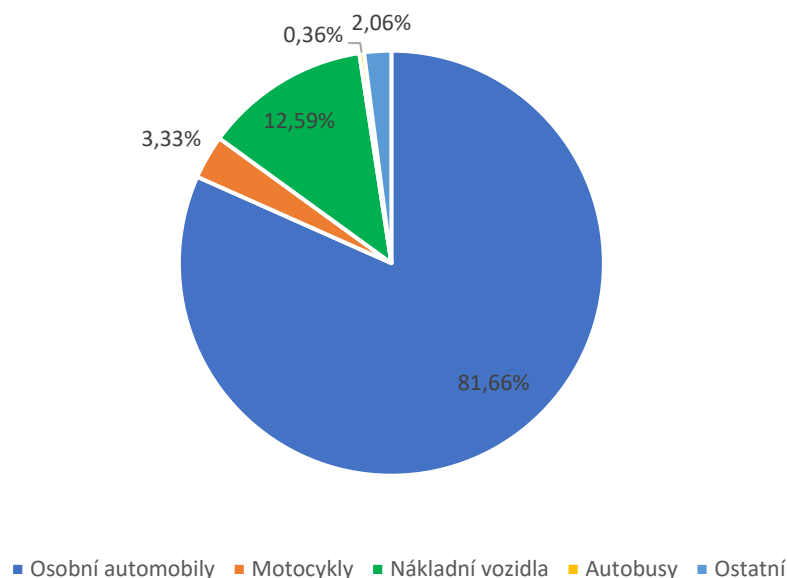
Zdroj: Vlastní zpracování dle NimbleFins (2023) a GOV.UK, (2022b)

Největší podíl na složení vozového parku ve Velké Británii mají osobní vozidla s 81,66 % z celkového počtu. Nákladní vozidla tvoří 12,59 % a motocykly 3,33 %

z celkového vozového parku. Autobusy tvoří 0,36 % z celkového počtu a ostatní vozidla 2,06 %.

Graf č. 7: Složení vozového parku Velké Británie k 31.12.2021

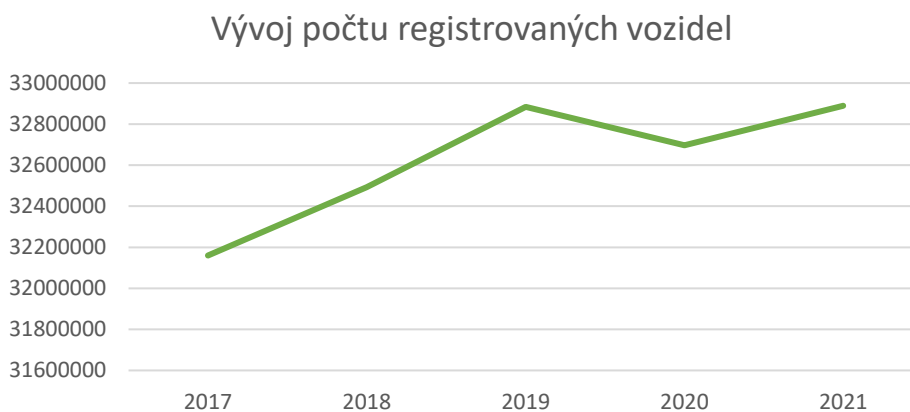
Složení vozového parku Velké Británie k 31.12.2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle GOV.UK, (2022b)

Graf č. 8 ukazuje vývoj počtu registrovaných vozidel. Největší pokles registrovaných vozidel je patrný v roce 2020. Rok 2020 byl prvním rokem, kdy se počet registrovaných vozidel snížil, v roce 2021 začal jejich počet opět stoupat. Pokles pravděpodobně souvisí s pandemií Covid.

Graf č. 8: Vývoj počtu registrovaných osobních vozidel ve Velké Británii 2017–2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle NimbleFins, (2023)

7.5 Sankce pro nepojištěné řidiče ve Velké Británii

Pokud ve Velké Británii není vozidlo pojištěno, jsou sankce přísné. Registrovanému držiteli vozidla, které se zdá být nepojištěné, se zasílá dopis s požadavky na nápravu. Pokud registrovaný držitel po obdržení tohoto dopisu požadavky nesplní, čelí pokutě ve výši 100 GBP, vozidlo je zadrženo, zabaveno a zlikvidováno. Dále čelí soudnímu stíhání a maximální pokutě ve výši 1000 GBP. (MIB, 2023)

Za nepojištěného řidiče může policie udělit pokutu ve výši 300 liber a 6 trestných bodů. Policie má také pravomoc zabavit a v některých případech zničit vozidlo, které je řízeno bez pojištění. (GOV.UK, 2023a)

7.6 Nepojištěný nebo nezjištěný řidič ve Velké Británii

Pomoc obětem nepojištěných a nezjištěných řidičů (kteří ujeli od nehody) ve Velké Británii zajišťuje garanční fond Motor Insurers' Bureau (MIB) – Úřad pojistitelů motorových vozidel. Ve Velké Británii se odhaduje přibližně 1 milion nepojištěných řidičů. (British motorcyclist federation, 2022)

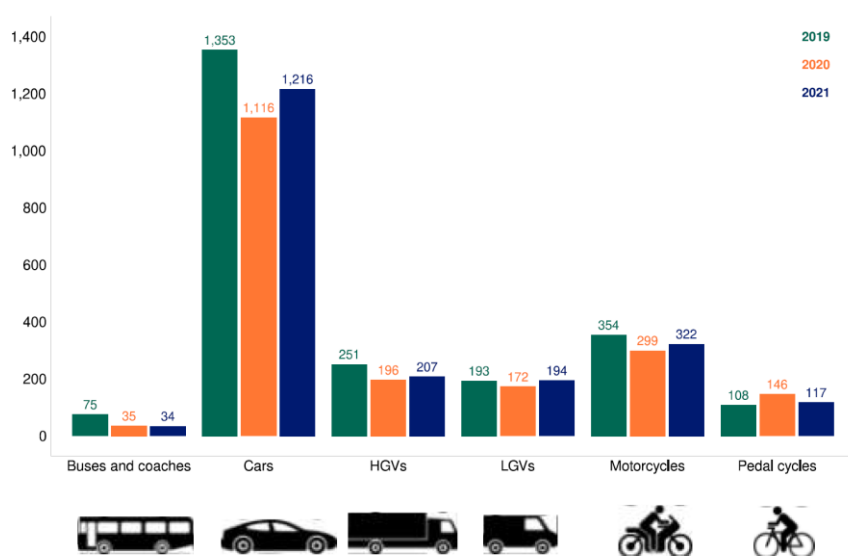
Každý rok jsou ve Velké Británii zraněni nebo usmrceni tisíce lidí nepojištěnými řidiči, jejich odškodnění probíhá z fondu MIB. Do fondu plynou poplatky z pojistného motoristů, kteří dodržují zákony. Ze statistik vyplývá, že nepojištěná vozidla jsou soustavně využívána k širší trestné činnosti. Ve spolupráci s pojišťovny a policií klesl za posledních 50 let počet nepojištěných o 10 %. Společnost MIB za rok 2019 vyplatila odškodnění za nepojištěné a nezjištěné řidiče 322 mil. liber a zabaveno bylo 137 410 vozidel bez pojištění. (MIB, 2023)

7.7 Nehodovost ve Velké Británii

Následující graf ukazuje počet smrtelných nehod dle druhu vozidla, z kterého je patrné, že ke většině smrtelných nehod dochází při střetu s vozidlem. V roce 2020 je vidět pokles smrtelných dopravních nehod, který byl způsoben zavedenými opatřeními v době pandemie Covid, včetně období omezení volného pohybu osob, které vedlo ke snížení silniční dopravy. V roce 2021 se počet obětí opět zvyšuje.

Každý rok je ve Velké Británii usmrceno více než 130 lidí a 26 000 je zraněno při nehodě nezjištěným nebo nepojištěným řidičem.

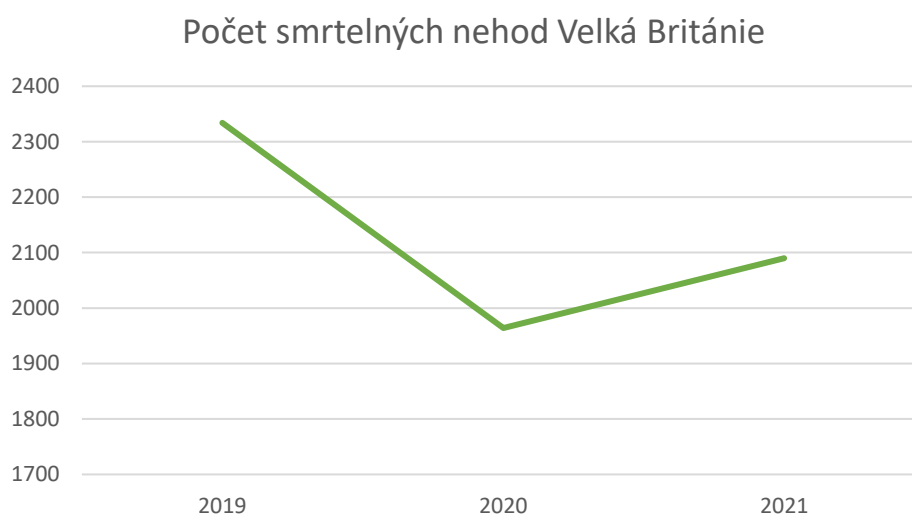
Obr. 5: Hlášené smrtelné dopravní nehody dle druhu vozidla ve Velké Británii v letech 2019 - 2021

Zdroj: GOV.UK, národní statistika, (2022a)

Počet smrtelných nehod ve Velké Británii v grafu č. 9 vychází z obrázku č. 5 a je zpracován za tři roky. Z grafu je vidět dopad Covidu v roce 2020 na smrtelné dopravní nehody. Z důvodu omezení volného pohybu osob se snížil počet těchto nehod. V roce 2019 bylo 2 334 smrtelných nehod, v roce 2020 se jejich počet snížil na 1 964 a v roce 2021 je opět vidět nárůst na 2 090 smrtelných nehod.

Graf č. 9: Počet smrtelných nehod ve Velké Británii 2019 -2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle GOV.UK, (2023b)

8 Komparace povinného pojištění

Povinné pojištění vozidel, jak v České republice, Německu, tak i ve Velké Británii, je založeno na zákonné povinnosti, kterou ukládá příslušný zákon dané země. Velký rozdíl je v sankcích za nepojištění, v České republice se jedná nanejvýše o přestupek a následnou pokutu, v Německu a ve Velké Británii je nepojištění kvalifikováno jako trestný čin a může jít až o odnětí svobody. Ve Velké Británii je také zákonem stanovena povinnost pojistit zahraniční vozidlo, se kterým se ve Velké Británii jezdí déle než 6 měsíců.

V každé zemi je vidět dopad pandemie Covidu 19 a s ní spojené omezení pohybu osob, dopravci ukončovali činnost, vozidla se dávala do depozitu a povinné ručení se rušilo, proto v této době klesá, jak počet škod, tak i počet nově pojišťovaných vozidel.

V tabulce č. 9 je uvedeno srovnání geografických údajů České republiky, Německa a Velké Británie včetně průměrné roční hrubé mzdy. Průměrná hrubá mzda za rok 2022 byla stanovena dle dostupných statistických údajů serverů Absolventa.de, Statista.com a Českého statistického úřadu. Pro přepočtení na Kč byly použity kurzy České národní banky k 09.04.2023.

Tab. 9: Srovnání geografických údajů

	Česká republika	Německo	Velká Británie
Rozloha	78 870 km ²	357 023 km ²	243 610 km ²
Počet obyvatel	10 526 937	84 270 625	67 300 000
Měna	Kč	EUR	GBP
Průměrná roční hrubá mzda v roce 2022	520 944 Kč	49 200 EUR	33 000 GBP
Průměrná roční hrubá mzda v roce 2022 v Kč	520 944 Kč	1 151 772 Kč	882 585 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Průměrná hrubá mzda v České republice zdaleka nedosahuje hrubých mezd v Německu a ve Velké Británii.

8.1 Srovnání ceny za povinné ručení ve vybraných státech

Pro srovnání ceny za pojištění povinného ručení ve všech třech státech byl použit stejný model vozidla. Pojistník byl zvolen ve dvou variantách. Limit povinného ručení pro kalkulace v České republice byl nastaven na 100 mil. Kč/100 mil. Kč.

Kalkulováno pouze povinné ručení bez možných připojištění. Pro účely toho výzkumu byla použita tato data:

8.1.1 Modelový případ č. 1 – srovnání ceny za povinné ručení

Pojistník/vlastník vozidla – žena, svobodná, bez dětí, 42 let, řidičský průkaz od roku 1998, vozidlo nikdy nevlastnila, jedná se tedy o nové pojištění. Vozidlo bude řídit a provozovat sama, vozidlo neparkuje v garáži, ale na přilehlých ulicích, používáno pouze pro soukromé účely, roční nájezd do 10.000 km.

Kalkulované vozidlo – Škoda Octavia 1,6 Classic Combi, registrace vozidla 05/2004, obsah 1595 ccm, 75 kW, hmotnost 1805 kg, 5 míst, benzín

Cena za pojištění byla kalkulována online srovnávači dané země a udělán průměr z výběru.

Česká republika – vypočtená cena se pohybovala v rozmezí od 4 217 Kč do 8 963 Kč ročního pojistného. Z cen bylo stanoveno průměrné roční pojistné **6 070 Kč**.

Tab. 10: Cena povinného ručení – modelový příklad ČR – limit 100/100 (zaokrouhleno)

Pojistitel	Roční pojistné (v Kč)
Allianz pojišťovna, a.s.	4 217
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	5 759
ČSOB Pojišťovna, a.s.	8 963
Direct pojišťovna, a.s.	6 971
Generali Česká pojišťovna, a.s.	6 645
Kooperativa pojišťovna, a.s.	4 116
Pillow pojišťovna, a.s.	5 040
Slavia pojišťovna, a.s.	5 874

UNIQA pojišťovna, a.s.	7 042
------------------------	-------

Zdroj: Vlastní zpracování dle kalkulátoru Kara-Kal RESPECT, a.s., (2023)

Německo – pojistné bylo přepočteno kurzem 23,410 Kč/EUR k datu 09.04.2023. Vypočtená cena se pohybovala v rozmezí od 592 EUR do 917 EUR ročního pojistného. Z cen bylo stanoveno průměrné roční pojistné **6 913 EUR**, přepočteno kurzem na **17 981 Kč**.

Tab. 11: Cena povinného ručení – modelový příklad Německo (zaokrouhleno)

Pojistitel - zprostředkovatel	Roční pojistné (EUR)	Roční pojistné (v Kč)
Europa Versicherung	592	13 867
ADAC Autoversicherung	737	17 229
Allinaz Direct	705	16 497
Direkt Autobasic	726	16 998
Bavaria Direkt Finanzgruppe	724	16 959
Inshared KFZ – Versicherung	756	17 698
WGV Basic	841	19 698
DEVK Aktiv-Schutz	915	21 421
Verti Genau deine Versicherung	917	21 458

Zdroj: Vlastní zpracování dle kalkulátoru TARIFCHECK, (2023)

Velká Británie – pojistné bylo přepočteno kurzem 26,745 Kč/GBP k datu 09.04.2023. Vypočtená cena se pohybovala v rozmezí od 759 GBP do 2 778 GBP ročního pojistného. Z cen bylo stanoveno průměrné roční pojistné **1 624 GBP**, přepočteno kurzem na **43 446 Kč**.

Tab. 12: Cena povinného ručení – modelový příklad Velká Británie (zaokrouhleno)

Pojistitel - zprostředkovatel	Roční pojistné (GBP)	Roční pojistné (v Kč)
Admiral	759	20 299
Elephant	774	20 701
Bell	1 038	27 761

Marshmallow	1 083	28 965
Boom	1 484	39 690
Quote Detective	1 924	51 457
Ageas	2 390	63 921
RIAS	2 390	63 921
Sterling	2 778	74 298

Zdroj: Vlastní zpracování dle kalkulátoru MoneySuperMarket, (2023)

8.1.2 Modelový případ č. 2 – srovnání ceny za povinné ručení

Pojistník/vlastník vozidla – muž, ženatý, 2 děti, 68 let, řidičský průkaz od roku 1972, aktivní řidič, bez nehody, toto vozidlo vlastní již od roku 2011 Vozidlo řídí i jeho manželka, vozidlo parkuje v garáži, používáno pouze pro soukromé účely, roční nájezd do 20.000 km. Aktuálně je vozidlo pojištěno u pojišťovny Allianz, jednalo by se o přepojištění k novému pojistiteli – změna pojišťovny.

V Německu zařazen do SF třídy „SF 46-50“ (počet let bez nehod)

Kalkulované vozidlo – Škoda Octavia 1,6 Classic Combi, registrace vozidla 05/2004, obsah 1595 ccm, 75 kW, hmotnost 1805 kg, 5 míst, benzín

Cena za pojištění byla kalkulována online srovnávači dané země a udělán průměr z výběru.

Česká republika – vypočtená cena se pohybovala v rozmezí od 2 279 Kč do 3 817 Kč ročního pojistného. Z cen bylo stanoveno průměrné roční pojistné **3 003 Kč**.

Tab. 13: Cena povinného ručení – modelový příklad ČR – limit 100/100 (zaokrouhleno)

Pojistitel	Roční pojistné (v Kč)
Allianz pojišťovna, a.s.	3 626
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	2 930
ČSOB Pojišťovna, a.s.	3 817
Direct pojišťovna, a.s.	2 366
Generali Česká pojišťovna, a.s.	2 818

Kooperativa pojišťovna, a.s.	2 279
Pillow pojišťovna, a.s.	3 432
Slavia pojišťovna, a.s.	2 973
UNIQA pojišťovna, a.s.	2 790

Zdroj: Vlastní zpracování dle kalkulátoru Kara-Kal RESPECT, a.s., (2023)

Německo – pojistné bylo přepočteno kurzem 23,410 Kč/EUR k datu 09.04.2023. Vypočtená cena se pohybovala v rozmezí od 164 EUR do 229 EUR ročního pojistného. Z cen bylo stanoveno průměrné roční pojistné **195 EUR**, přepočteno kurzem na **4 560 Kč**.

Tab. 14: Cena povinného ručení – modelový příklad Německo

Pojistitel – zprostředkovatel	Roční pojistné (EUR)	Roční pojistné (v Kč)
HDI	164	3 839
WGV	175	4 097
GVV Direkt	177	4 144
AXA	193	4 518
ERGO	194	4 542
DEVK	201	4 705
DA direkt	206	4 822
Neodigital	214	5 010
ADAC Autoversicherung	229	5 361

Zdroj: Vlastní zpracování dle kalkulátoru TARIFCHECK, (2023)

Velká Británie – pojistné bylo přepočteno kurzem 26,745 Kč/GBP k datu 09.04.2023. Vypočtená cena se pohybovala v rozmezí od 849 GBP do 1 543 GBP ročního pojistného. Z cen bylo stanoveno průměrné roční pojistné **1 106 GBP**, přepočteno kurzem na **29 577 Kč**.

Tab. 15: Cena povinného ručení – modelový příklad Velká Británie (zaokrouhleno)

Pojistitel – zprostředkovatel	Roční pojistné (GBP)	Roční pojistné (v Kč)
Admiral	849	22 707
Elephant	857	22 920
Bell	973	26 023
Marshmallow	941	25 167
Boom	1 543	41 268
Diamond	866	23 161
Freedom Brokers	1 152	30 810
Zugar Znap	1 521	40 679
Sterling	1 251	33 458

Zdroj: Vlastní zpracování dle kalkulátoru MoneySuperMarket, (2023)

8.2 Srovnání ceny za povinné ručení k průměrné hrubé mzdě

Pro srovnání ceny za povinné ručení k ročnímu platu bylo vycházeno z modelových příkladů, kalkulovaných výše a porovnáno k roční hrubé mzdě ve vybraných státech.

Tab. 16: Srovnání průměrné hrubé mzdy za rok 2022 a ročního pojistného za povinné ručení

Varianta 1	Česká republika	Německo	Velká Británie
Průměrná roční hrubá mzda v roce 2022	520 944 Kč	49 200 EUR	33 000 GBP
Průměrná roční hrubá mzda v roce 2022 v Kč	520 944 Kč	1 151 772 Kč	882 585 Kč
Průměrné roční pojistné za povinné ručení v Kč	6 070 Kč	17 981 Kč	43 446 Kč
Poměr ročního pojistného k hrubé mzdě	1,17 %	1,56 %	4,92 %

Varianta 2	Česká republika	Německo	Velká Británie
Průměrná roční hrubá mzda v roce 2022 v Kč	520 944 Kč	1 151 772 Kč	882 585 Kč
Průměrné roční pojistné za povinné ručení v Kč	3 003 Kč	4 560 Kč	29 577 Kč
Poměr ročního pojistného k hrubé mzdě	0,58 %	0,40 %	3,35 %

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Z výše uvedené tabulky č. 16 je patrné, že v prvním případě je pojištění v České republice v porovnání k hrubému ročnímu platu ve srovnání s Německem a Velkou Británií nejlevnější. Naopak povinné ručení v našem modelovém případě je v porovnání s hrubým platem ve Velké Británii nejdražší. Je zde i vidět, jak je povinné ručení proměnlivé a záleží na konkrétním případě, vozidle, pojistníkovi a dalších faktorech, které toto pojištění ovlivňují.

8.3 Počet osobních vozidel na 1 000 obyvatel

Tab. 17: Počet osobních vozidel na 1 000 obyvatel

	Česká republika	Německo	Velká Británie
Počet osobních vozidel	6 460 122	48 500 000	32 889 462
Počet obyvatel	10 526 937	84 270 625	67 300 000
Počet osobních vozidel na 1 000 obyvatel	614	576	489

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

V počtu osobních vozidel po přepočtu na 1 000 obyvatel Česká republika překonala Německo a Velkou Británii.

Pokud bychom uvažovali celkový počet vozidel, byl by jejich přepočten na 1 000 obyvatel následující:

Tab. 18: Počet všech vozidel na 1 000 obyvatel

	Česká republika	Německo	Velká Británie
Počet vozidel	9 657 403	68 400 000	40 275 000
Počet obyvatel	10 526 937	84 270 625	67 300 000
Počet vozidel na 1 000 obyvatel	917	784	598

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Po přepočtu všech vozidel se situace v pořadí států nezměnila, na 1 000 obyvatel v České republice připadá 917 vozidel, Německo je na druhém místě s 784 vozidly a Velká Británie na místě třetím s 597 vozidly na 1 000 obyvatel. Je to zajímavá situace, kdy Česká republika se svojí nejmenší rozlohou, nejmenším počtem obyvatel a s nejméně rozvinutou silniční a dálniční sítí oproti Německu a Velké Británii, má největší počet vozidel na 1 000 obyvatel. Dá se říct, že vozidlo má již skoro každý Čech.

8.4 Škodní poměr z povinného ručení

Škodní poměr neboli škodní procento vyjadřuje poměr mezi celkovým vyplaceným pojistným za škody a celkovým přijatým pojistným za pojištění v daném roce.

Tabulka č. 19 ukazuje poměr mezi předepsaným pojistným za povinné ručení a vyplaceným pojistným za škody z povinného ručení za rok 2021.

Tab. 19: Škodní poměr v % v roce 2021

	Česká republika	Německo	Velká Británie
Předepsané pojistné	28,2 mld. Kč	17,04 mld. EUR	22 mld. EUR
Vyplacené pojistné	17 mld. Kč	13,6 mld. EUR	13,5 mld. EUR
Předepsané pojistné v Kč	28,2 mld. Kč	398,9 mld. Kč	515,02 mld. Kč

Vyplacené pojistné v Kč	17 mld. Kč	318,4 mld. Kč	316,04 mld. Kč
Škodní poměr v %	60,2 %	79,8 %	61,4 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistických údajů serverů Statista, 2023

Škodní poměr Německa dosahuje téměř 80 %, což začíná být ztrátové. Nenarůstá tak ani počet škod, jako spíše cena těchto škod. Zdražují náhradní díly a bývá vyšší odškodnění na újmě na zdraví.

V níže uvedené tabulce č. 20 je uvedený poměr nepojištěných vozidel vždy v konkrétním roce, výpočet vychází z odhadů v daném roce.

Tab. 20: Poměr nepojištěných vozidel

	Česká republika	Německo	Velká Británie
Poměr nepojištěných vozidel k pojištěným	1,7 % v roce 2019	0,01 % v roce 2018	3,0 % v roce 2022

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Z výše uvedené tabulky je vidět velký nepoměr v počtu nepojištěných vozidel/řidičů, kdy největší procento nepojištěných je ve Velké Británii, a to 3 %.

9 Shrnutí zjištěných odlišností

V následující tabulce je provedeno celkové shrnutí nejdůležitějších odlišností povinného pojištění motorových vozidel v České republice, Německu a Velké Británii.

Tab. 21: Porovnání povinného pojištění vozidel v ČR, Německu a Velké Británii

	Česká republika	Německo	Velká Británie
Měna	Kč	EUR	GBP
Rozloha	78 870 km ²	357 023 km ²	243 610 km ²
Počet obyvatel	10 526 937	84 270 625	67 300 000
Počet osobních vozidel	6 460 122	48 500 000	32 889 462
Počet všech vozidel	9 657 403	68 400 000	40 275 000
Stáří vozového parku v letech	15,93	9,8	8,6
Počet osobních vozidel v % z celkového vozového parku	66,89 %	71,28 %	81,66 %
Počet osobních vozidel na 1 000 obyvatel	614	576	489
Počet všech vozidel na 1 000 obyvatel	917	784	598
Počet pojišťoven, které provozují povinné pojištění vozidel	12	93	195

	Česká republika	Německo	Velká Británie
Průměrná roční hrubá mzda v roce 2022 v Kč	520 944 Kč	1 151 772 Kč	882 585 Kč
Průměrné roční pojistné za povinné ručení v Kč – varianta 1	6 070 Kč	17 981 Kč	43 446 Kč
Poměr ročního pojistného k hrubé mzdě – varianta 1	1,17 %	1,56 %	4,92 %
Průměrné roční pojistné za povinné ručení v Kč – varianta 2	3 003 Kč	4 560 Kč	29 577 Kč
Poměr ročního pojistného k hrubé mzdě – varianta 2	0,58 %	0,40 %	3,35 %
Předepsané pojistné v Kč	28,2 mld. Kč	398,9 mld. Kč	515,02 mld. Kč
Vyplacené pojistné v Kč	17 mld. Kč	318,4 mld. Kč	316,04 mld. Kč
Škodní poměr v %	60,2 %	79,8 %	61,4 %
Povinnost uzavřít povinné pojištění vozidel	dáno zákonem – povinné	dáno zákonem – povinné	dáno zákonem – povinné

	Česká republika	Německo	Velká Británie
Zákonný minimální limit povinného pojištění	35 mil. Kč pro škody na zdraví 35 mil. Kč pro škody na majetku	7,5 mil. EUR pro škody na zdraví 1,22 mil. EUR škody na majetku 50tis. EUR čisté finanční škody	limit není stanoven, zákon ukládá povinnost sjednání minimálního krytí – Third party
Rozsah	nároky třetích stran pojištění se sjednává na daný vůz	nároky třetích stran pojištění se sjednává na daný vůz	nároky třetích stran pojištění se sjednává na daný vůz a osobu
Zrušení nebo změna pojištění	výpověď 6 týdnů před koncem pojistného období při prodeji vozidla dnem nahlášení	ke konci pojistného roku. Výpovědní lhůta 1 měsíc, výpověď musí být podána do 30. listopadu. Při prodeji vozidla pojištění nezaniká, přechází na kupujícího beze slevy	zrušení nebo změna je možná kdykoliv
Stanovení výše pojistného	řada faktorů, je nastaveno vždy na konkrétního pojistníka a vozidlo	řada faktorů, tříd, pojistné je nastaveno vždy na konkrétního pojistníka a vozidlo	řada faktorů, tříd, je nastaveno na konkrétního pojistníka a vozidlo

	Česká republika	Německo	Velká Británie
Sankce za řízení bez pojištění	správní řízení, pokuta	trestný čin, trest odnětí svobody v délce 6 měsíců nebo peněžitý trest	trestný čin, trest odnětí svobody, vozidlo může být zabaveno a zlikvidováno
Nepojištěná vozidla – garanční fond	Česká kancelář pojistitelů	Verkehrsofferhilfe e.V.	Motor Insurers' Bureau
Odhad nepojištěných vozidel/řidičů	145 000 vozidel (za rok 2019) 1,7 %	6 000 vozidel (za rok 2018) 0,01 %	1 000 000 řidičů (za rok 2022) 3,0 %

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Výše uvedený odhad nepojištěných vozidel je uveden v různých letech a má informativní charakter, data za stejný rok nejsou dostupná, nejsou pravidelně zveřejňována, jedná se pouze o odhady.

Závěr

Cílem diplomové práce byla komparace povinného pojištění motorových vozidel v rámci vybraných evropských států. Pro srovnání byla vybrána Česká republika, Německo a Velká Británie. Data byla sbírána z dostupných statistických serverů, dále tříděna a porovnávána.

V práci je detailně popsán systém povinného pojištění motorových vozidel v České republice, jaký je jeho rozsah, jak pojištění vzniká, jaké jsou zákonné limity krytí a jakým způsobem pojištění zaniká. Na historickém vývoji povinného pojištění motorových vozidel v České republice, který započal již v devatenáctém století, je vidět, jak každá hospodářská etapa ovlivňovala vývoj tohoto pojištění a jak se pojištění formovalo až do doby, jak ho známe dnes.

Povinnému pojištění motorových vozidel v Německu a ve Velké Británii jsou věnovány samostatné kapitoly, ve kterých je popsán legislativní rámec pojištění. Ve všech srovnávaných státech se jedná o zákonné pojištění, tedy jeho sjednání ukládá zákon dané země. V České republice a Německu se povinné ručení sjednává samostatně nebo společně s havarijním pojištěním, ve Velké Británii je povinné ručení rozděleno do tří kategorií, kdy třetí, nejvyšší kategorie, kryje i škody na vozidle vzniklé vinou pojištěného. Tato nejvyšší kategorie je obdobou našeho havarijního pojištění.

Další rozdíl je v nastavených limitech povinného pojištění. V České republice je minimální zákonný limit nastaven na 35 mil. Kč (přibližně 1,5 mil. EUR) na škodu na zdraví, v Německu je tento limit mnohem vyšší, a to 7,5 mil. EUR. Ve Velké Británii limit stanoven není. Další odlišnost je v tom, že povinné ručení v České republice se sjednává na vozidlo, tedy pojištěným je každý řidič, který ho řídí. Ve Velké Británii se pojištění sjednává na řidiče, tedy sjednané pojištění musí mít každý, kdo chce dané vozidlo řídit. Co se týká sankcí, je povinné ručení v České republice oproti srovnávaným státům velmi benevolentní. Vymahatelnost je u nás velmi zdlouhavá, klasifikace deliktu je pouze přestupek, v Německu a Velké Británii se jedná o trestný čin.

Výše pojistného je ve všech státech závislá na mnoha faktorech, ať už jde o faktory, které se týkají samotného řidiče/pojistníka, jako je věk, bezeškodní průběh, trvalé bydliště, tak i na faktorech, které se týkají přímo vozidla, jeho stáří, značky, zda je používáno

k soukromým nebo podnikatelským účelům a další. V Německu a ve Velké Británii cenu pojištění ovlivňuje i místo parkování vozidla.

Největší podíl vozového parku ve všech státech tvoří vždy osobní vozidla, přibližně tři čtvrtiny celého vozového parku dané země. Počet registrovaných i pojištěných vozidel se ve srovnávaných státech neustále zvyšuje, mírnější nárůst byl u všech vidět v roce 2020, v období celosvětové pandemie Covid, kdy si mimořádná epidemiologická situace vyžádala mimořádná opatření včetně zákazu volného pohybu osob. Tato situace se promítla i do nehodovosti a s tím spojených smrtelných nehod, kdy byl jejich počet v tomto období nejnižší. Na nehodovost má vliv i stáří vozidla. Vozový park má Česká republika jeden z nejstarších, průměrné stáří vozidla je 15,93 roku.

S povinným pojištěním souvisí řidič jako takový a jeho chování v silničním provozu. Řidič má bezprostřední vliv na nehodovost, proto pojišťovny především osobu řidiče při stanovení ceny za pojištění zohledňují.

V porovnání ceny povinného pojištění k hrubým mzdám v České republice, v Německu a ve Velké Británii, bylo dospěno k zajímavému závěru, a to, že cena za pojištění v České republice je ze srovnávaných států nejnižší, i když průměrná hrubá mzda v České republice zdaleka nedosahuje hodnotě hrubých mezd v Německu a Velké Británii. Porovnání bylo demonstrováno na dvou modelových příkladech.

V počtu osobních i všech vozidel na 1 000 obyvatel Česká republika suverénně vede. Tady jde opět o zajímavou situaci, kdy země s nejmenší rozlohou a nejmenším počtem obyvatel a také s nejméně rozvinutou silniční a dálniční sítí, má nejvíce registrovaných vozidel.

Na závěr práce byl porovnán škodní poměr za rok 2021, tedy poměr mezi předepsaným pojistným za povinné ručení a vyplaceným pojistným za škody. Škodní průběh České republiky se pohybuje kolem 60 %. Nejvyššího škodního poměru dosáhlo Německo, skoro 80 %. Obecně platí, že škodní průběh do 50 % je pro pojišťovny ziskový. Při vyšším škodním průběhu 60–70 % již pojištění začíná být ztrátové. Vyšší škodní procento v Německu může být dáno i stářím vozového parku, kdy Německo má průměrné stáří vozidla 9,8 let a vozidla jsou tak novější a náhradní díly dražší. Německo je také známo velkým množstvím vozidel luxusních značek.

V celkovém porovnání z pohledu povinného pojištění vozidel Česká republika nedopadla vůbec špatně. Otázkou je, jak se bude povinné ručení měnit v budoucnu s příchodem

umělé inteligence nebo autonomních vozidel, kdo ponese vinu za dopravní nehodu v případě autonomního vozidla.

Seznam použitých zdrojů

- Absolventa. (2022). *Durchschnittsgehal in Deutschland*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.absolventa.de/karriereguide/arbeitsentgelt/durchschnittsgehalt#durchschnittsgehalt-deutschland>
- AKREDITFIN, s.r.o. (2022) *Pojištění vozidel, následné vzdělávání*. Dostupné 15.06.2022 z <https://www.akreditfin.cz/skoleni/pojisteni-elearning/pojisteni-jednotlive-kurzy/pojisteni-vozidel/>
- Association of British Insurers (ABI). (2023). Dostupné 08.04.2023 z <https://www.abi.org.uk/products-and-issues/choosing-the-right-insurance/motor-insurance/>
- AUTOBILD (2022). *Kfz-Versicherung*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.autobild.de/ratgeber/kfz-versicherung/>
- Automobilwoche (2018). *Agenturmeldungen*. Dostupné 10.04.2023 z <https://www.automobilwoche.de/agenturmeldungen/nirgends-fahren-weniger-unversicherte-autos-als-deutschland>
- British Insurance Brokers' Association. (2023). Dostupné 08.04.2023 z <https://www.biba.org.uk/>
- British motorcyclist federation. (2022). *1 Million Uninsured Drivers*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.britishmotorcyclists.co.uk/uninsured-drivers/?fbclid=IwAR2A5vf5kQEuiq6izDaHyR4E7k9cp9kzFL1UB2VQoNK9P7UTd5Qt1KcYw24>
- Comparethemarket (2023). *Cancellation fees*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.comparethemarket.com/car-insurance/content/cancellation-fees/>
- Česká asociace petrolejářského průmyslu a obchodu [ČAPPO]. (2023). *Stav vozového parku v ČR*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.cappo.cz/cisla-a-fakta/stav-vozoveho-parku-v-cr>
- Česká asociace pojišťoven (2023). *Vývoj pojistného trhu*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.cap.cz/images/statisticke-udaje/vyvoj-pojisteno-trhu/STAT-2022Q4-GRAFY-2023-01-27.pdf>
- Česká kancelář pojistitelů. (2021). *Výroční zpráva 2021*. https://www.ckp.cz/images/clanky/cz/O_nas/Vyrocní_zpravy/2021.pdf
- Česká kancelář pojistitelů. (2023a). *Co je povinné ručení*. Dostupné 29.03.2023 z <https://www.ckp.cz/o-povinnem-ruceni/co-je-povinne-ruceni>
- Česká kancelář pojistitelů (2023b). *O České kanceláři pojistitelů*. <https://www.ckp.cz/o-nas/o-ckp>
- Česká kancelář pojistitelů (2023c). *Príspevek do garančního fondu*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.ckp.cz/prispevky-ii/seznam>
- Česká kancelář pojistitelů (2023d). *Často kladené dotazy*. <https://www.ckp.cz/o-povinnem-ruceni/casto-kladene-dotazy>
- Česká kancelář pojistitelů (2023e). *Počet pojištěných vozidel*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.ckp.cz/statistiky/pocet-pojistenych-vozidel>

- Česká kancelář pojistitelů (2023f). *Informace k databázi Bonus/Malus*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.ckp.cz/o-povinnem-ruceni/informace-k-databazi-bonus-malus>
- Česká národní banka. (2023). Dostupné 09.04.2023 z <https://www.cnb.cz/cs/>
- Český statistický úřad. (2022). *Průměrné mzdy 2022*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.czso.cz/csu/czso/prumerne-mzdy>
- GOV.UK. (2022a). *National statistics*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.gov.uk/government/statistics/reported-road-casualties-in-great-britain-provisional-estimates-year-ending-june-2022>
- GOV.UK. (2022b). *Licensing statistics*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.gov.uk/government/statistics/vehicle-licensing-statistics-2021/vehicle-licensing-statistics-2021?fbclid=IwAR2r6EXvoe7569KEJV-tydqvOKCfTe77aM8Mx44UcWGyX15ZNURuXu2zfok>
- GOV.UK. (2023a). *Vehicle insurance*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.gov.uk/vehicle-insurance/print>
- GOV.UK. (2023b) *Government statistics*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.gov.uk/government/statistics/reported-road-casualties-great-britain-annual-report-2021/reported-road-casualties-great-britain-annual-report-2021>
- Hradec, M., Křivohlávek V., & Zárbynická, J. (2005). *Pojištění a pojišťovnictví*. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s.
- Chalupecký, J. (1997). *Dějiny pojišťovnictví v Československu 3. díl, Dějiny pojišťovnictví v Československu (1945-1992)*. Bratislava: Alfa Konti
- KARA-KAL.cz. (2023). *Sjednaváč RESPECT, a.s.* Dostupné 10.04.2023 z www.kara-kal.cz
- Klikpojisteni.cz, s.r.o. (2023). *Historie povinného ručení*. Dostupné 03.04.2023 z <https://www.klik.cz/historie-povinneho-ruceni/>
- Kraftfahrt-Bundesamt (2023). *Statistik Fahrzeuge*. Dostupné 09.04.2023 z https://www.kba.de/DE/Statistik/Fahrzeuge/Bestand/bestand_node.html
- Legislation.gov.uk (2023). *Motor Vehicles (Compulsory Insurance) Act 2022*. Dostupné 03.4.2023 z <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2022/25/enacted>
- Marvan, M. (1989). *Dějiny pojišťovnictví v Československu 1. díl, Dějiny pojišťovnictví v Československu do roku 1918*. Novinář
- Marvan, M. (1993). *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. díl, (1918-1945)*. Praha: Česká pojišťovna
- MIB. (2023). *Helping victims of uninsured and hit-and-run drivers*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.mib.org.uk>
- Ministerstvo dopravy (2023a). *Formulář záznamu o dopravní nehodě*. Dostupné 07.04.2023 z [https://www.mdcr.cz/Dokumenty/Silnicni-doprava/Formular-zaznamu-o-dopravni-nehode-\(1\)/Formular-zaznamu-o-dopravni-nehode?returnl=/Dokumenty/Silnicni-doprava/Formular-zaznamu-o-dopravni-nehode-\(1\)](https://www.mdcr.cz/Dokumenty/Silnicni-doprava/Formular-zaznamu-o-dopravni-nehode-(1)/Formular-zaznamu-o-dopravni-nehode?returnl=/Dokumenty/Silnicni-doprava/Formular-zaznamu-o-dopravni-nehode-(1))
- Ministerstvo dopravy (2023b). *Registr vozidel*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.dataovozidlech.cz/>

- Ministerstvo dopravy (2023c). *Media a tiskové zprávy*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.mdcz.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Mene-byrokracie-pro-ridice-To-prinese-novela-zako>
- MoneySuperMarket. (2023). *Car insurance*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.moneysupermarket.com/car-insurance/>
- Nářízení vlády č. 263/2013 Sb., o paušální výši úhrady nákladů zásahu (2023). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-263>
- NimbleFins Limited. (2023). *Cheap car insurance*. Dostupné 09.04.2023 z https://www.nimblefins.co.uk/cheap-car-insurance/number-cars-great-britain?fbclid=IwAR2wHky36neabDeL8_0zvL0CO2dnaV-nzhEbGdRdDd2NDGXHyD4T5mxwFCU
- oPoištění.cz, s.r.o. (2020). *Pojistný trh*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.opojisteni.cz/pojistny-trh/pojistne-produkty/ckp-pocet-pojistenych-vozidel-vzrostl-o-3-nepojistenych-je-145-tisic/c:17902/>
- Pflichtversicherungsgesetz (PflVG). (2023). Dostupné 03.04.2023 z <https://dejure.org/gesetze/PflVG>
- Policie ČR (2023). *Statistika nehodovosti*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.policie.cz/clanek/statistika-nehodovosti-900835.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
- Portál řidiče (2023). *Jak vypadá orientační tabulka cen povinného ručení*. Dostupné 01.04.2023 z <https://www.portalridice.cz/clanek/jak-vypada-orientacni-tabulka-cen-povinneho-ruceni>
- RESPECT, a.s. (2019). *Pojištění motorových vozidel 1 aktualizace kveten 2019*. Interní dokument podniku I se sídlem v Praze.
- Statista. (2022). *Earnings and wages in the UK*. Dostupné 09.04.2023 z <https://www.statista.com/topics/3850/wages-and-salaries-in-the-uk/#topicOverview>
- Statista. (2023a). *Anzahl zugelassener Pkw in Deutschland*. https://de.statista.com/statistik/daten/studie/12131/umfrage/pkw-bestand-in-deutschland/?kw=&crmtag=adwords&gclid=EAIaIQobChMIrN3ykd2c_gIVT49oCR3I_WQzjEAAAYASAAEgIAnvD_BwE
- Statista. (2023b). *Todesfälle*. Dostupné 09.04.2023 z <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/185/umfrage/todesfaelle-im-strassenverkehr/>
- Škoda Auto, a.s. (2023). *Historická chvíle: V Mladé Boleslavi vznikl první „vozik“*. Dostupné 03.04.2023 z <https://www.skoda-storyboard.com/cs/historicke-vozy-cs/historicka-chvile-v-mlade-boleslavi-vznikl-prvni-vozik/>
- TARIFCHECK. (2023). Dostupné 09.04.2023 z <https://www.tarifcheck.de/kfz-versicherung/>
- Tescobank. (2018). *Factors that affect car insurance*. Dostupné 08.04.2023 z <https://www.tescobank.com/guides/buying-a-car/factors-that-affect-car-insurance-rates/>
- Verkehrsofferhilfe. (2023). Dostupné 09.04.2023 z <https://www.verkehrsofferhilfe.de>

Vyhláška č. 205/1999 Sb., kterou se provádí zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (2023). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-205>

Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (2023). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-168>

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (2023). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (2023). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-56>

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (2023). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Seznam tabulek

Tab. 1: Sazby – příspěvek do garančního fondu.....	19
Tab. 2: Sankce za porušení právních předpisů, souvisejících s pojištěním	22
Tab. 3: Rozdělení obyvatelstva.....	26
Tab. 4: Sazby pojistného za motorová vozidla s Československou SPZ za pojištění	28
Tab. 5: Počet pojištěných vozidel v databázi ČKP.....	34
Tab. 6: Průměrná cena povinného ručení osobních automobilů pro rok 2023	37
Tab. 7: Počet nehod a následků 2016–2022	38
Tab. 8: Počet osobních vozidel ve Velké Británii v letech 2017–2021	46
Tab. 9: Srovnání geografických údajů.....	50
Tab. 10: Cena povinného ručení – modelový příklad ČR – limit 100/100 (zaokrouhlo)	51
Tab. 11: Cena povinného ručení – modelový příklad Německo (zaokrouhlo).....	52
Tab. 12: Cena povinného ručení – modelový příklad Velká Británie (zaokrouhlo)...	52
Tab. 13: Cena povinného ručení – modelový příklad ČR – limit 100/100 (zaokrouhlo)	53
Tab. 14: Cena povinného ručení – modelový příklad Německo	54
Tab. 15: Cena povinného ručení – modelový příklad Velká Británie (zaokrouhlo)...	55
Tab. 16: Srovnání průměrné hrubé mzdy za rok 2022 a ročního pojistného za povinné ručení	55
Tab. 17: Počet osobních vozidel na 1 000 obyvatel	56
Tab. 18: Počet všech vozidel na 1 000 obyvatel.....	57
Tab. 19: Škodní poměr v % v roce 2021	57
Tab. 20: Poměr nepojištěných vozidel.....	58
Tab. 21: Porovnání povinného pojištění vozidel v ČR, Německu a Velké Británii	59

Seznam obrázků

Obr. 1: Zelená karta	12
Obr. 2: Logo ČKP	18
Obr. 3: Rozdělení prostředků fondu zábrany škod v letech 2015–2022.....	21
Obr. 4: Principy odpovědnosti za škody a povinnosti	32
Obr. 5: Hlášené smrtelné dopravní nehody dle druhu vozidla ve Velké Británii v letech 2019 - 2021	49

Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu pojištěných vozidel v databázi ČKP v letech 2018–2022 dle jednotlivých pojišťoven	33
Graf č. 2: Složení vozového parku České republiky	35
Graf č. 3: Vývoj počtu pojištěných vozidel v letech 2018 – 2022.....	36
Graf č. 4: Meziroční změny předepsaného pojistného	37
Graf č. 5: Složení vozového parku Německa v %	41
Graf č. 6: Počet smrtelných nehod v Německu	43
Graf č. 7: Složení vozového parku Velké Británie k 31.12.2021	47
Graf č. 8: Vývoj počtu registrovaných osobních vozidel ve Velké Británii 2017–2021	47
Graf č. 9: Počet smrtelných nehod ve Velké Británii 2019 -2021	49

Seznam použitých zkratk

ACEA	Asociace evropských výrobců automobilů
ADR	Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (Accord Dangereuses Route)
cm ³	Centimetr krychlový
ČAPPO	Česká asociace petrolejářského průmyslu a obchodu
ČKP	Česká kancelář pojistitelů
ČR	Česká republika
EUR	Euro
GBP	Britská libra
GOV	Government
Kč	Česká koruna
KFZ	Kraftfahrzeug
kg	kilogram
kW	Kilowatt
MF	Ministerstvo financí
MIB	Motor Insurers' Bureau
NOZ	Nový občanský zákoník
OZ	Občanský zákoník
PfIVG	Pflichtversicherung für Kraftfahrzeughalter
SF	Schadenfreiheitsklasse
STK	Stanice technické kontroly
VOH	Verkehrsofferhilfe e.V.
ZK	Zelená karta

Seznam příloh

Příloha A: COC list – Certificate of conformity

Příloha B: Záznam o dopravní nehodě

Příloha C: Zelená karta – Velká Británie

Příloha D: Ukázka pojistné smlouvy – Velká Británie

Příloha E: IPID – Velká Británie

Příloha A: COC list – Certificate of conformity

EC CERTIFICATE OF CONFORMITY

Complete vehicles

The undersigned hereby certifies that the vehicle:

- 0.1. Make (Trade name of manufacturer): **SKODA**
Variant: **KAROQ**
Type: **ACDXBX0**
- 0.2.1. Commercial name: **NM6FM6C90154BT16NOV1A2A**
- 0.2.2. Allowed Parameter Values for multistage type approval to use the base vehicle emission values

- Final Vehicle actual mass [kg]: -----
- Final Vehicle technically permissible maximum laden mass [kg]: -----
- Frontal area for final vehicle [cm2]: -----
- Rolling resistance [kg/t]: -----
- Cross-sectional area of air entrance of the front grille [cm2]: -----
- 0.2.3.1. Interpolation family's identifier: **IP-MQB37SZ_A0_1036-FWB-1**
- 0.2.3.2. ATCT family's identifier: **AT-500_OV_0329_000-FWB-1**
- 0.2.3.3. PEMS family's identifier: **08-SX8-715W_NO_DXDB_FM6_O_A_1_5-000**
- 0.2.3.4. Roadload family's identifier: **RL-MQ281_6F_20_001-FWB-1**
- 0.2.3.5. Roadload matrix family's identifier: **PR-VW_00263_00_000-RWB-1**
- 0.2.3.6. Periodic regeneration family's identifier: **SV-A1_D6W_D_A5D00A-WPW-1**
- 0.2.3.7. Evaporative test family's identifier: **VT**

- 0.4. Vehicle category: **SKODA AUTO a.s.**
- 0.5. Company name and address of manufacturer: **tz. Vaclava Klementa 869 Mlada Boleslav II, CZ-25301 Mlada Boleslav**
- 0.6. Location and method of attachment of the statutory plates: **on the left or right B-pillar, glued or bonded**

- 0.9. Name and address of the manufacturer's representative: **TMBJR/NIJOPC218415**
- 0.10. Vehicle identification number: **2023-03-02**
- 0.11. Date of manufacture of the vehicle: **2023-03-02**

conforms in type approval to the type described in approval issued on **2023-03-02** and **e8*2007/46*0272*26**

can be permanently registered in Member States having **Right** **hand traffic** and using **metric** units for the odometer

Mlada Boleslav 2023-03-02 Mlada Boleslav 2023-03-02

Ing. Milan Haken Dr. Ing. Florian Weymax
Head Technical conformity Head Quality Management

Internal manufacturer's data

CZ registration data issued / CZ registrační data vydána

Original

- 49. CO₂ emissions/fuel consumption/electric energy consumption
All powertrains, except OVC hybrid electric vehicles (if applicable):
WLTP values

	CO emissions		Fuel consumption [l/100km]		Electric consumption [Wh/km]
	petrol/ diesel/ [g/km]	gas/ CNG/LPG [g/km]	petrol/ diesel/ [l]	gas/ CNG/LPG [l]	
Low:	1.79	---	7.9	---	---
Medium:	1.35	---	6.0	---	---
High:	1.19	---	5.3	---	---
Extra High:	1.43	---	6.3	---	---
Combined:	1.39	---	6.1	---	---

 - 2. Electric range of pure electric vehicles (if applicable):
Electric range [km]: -----
Electric range city [km]: **Yes** **e8 29 37**
 - 3. Vehicle fitted with eco-innovation(s):
3.1. General code of the eco-innovation(s):
3.2. Total CO₂ emissions savings due to the eco-innovation(s):
3.2.2. WLTP savings (if applicable) [g/km]: **Petrol/Diesel: 1. 80 Gas (CNG/LPG): ----- Others: -----**
 - 4. OVC hybrid electric vehicles (if applicable):
WLTP values
(CO₂ and fuel cons. sustaining, if not otherwise mentioned)

	CO emissions		Fuel consumption [l/100km]		Electric consumption [Wh/km]
	petrol/ diesel/ [g/km]	gas/ CNG/LPG [g/km]	petrol/ diesel/ [l]	gas/ CNG/LPG [l]	
Low:	---	---	---	---	---
Medium:	---	---	---	---	---
High:	---	---	---	---	---
Extra High:	---	---	---	---	---
City:	---	---	---	---	---

 - 5. Electric range of OVC hybrid electric vehicles (if applicable):
Equivalent All Electric Range [km]: **(EAER): ----- (EAER city): -----**
All Electric Range [km]: **(AER): ----- (AER city): -----**
 - 51. For special purpose vehicles: Designation in accordance with CR (CE) 2018/858 annex I
part A point 5
 - 52. Remarks:
NO.30: A1 max 1576##NO.30: A2 max 1541##NO 16.2.: with trailer
r axle 2: +87 kg##NO 35.: ##215/50 R18 92W#7, 0JX18 ET45; ##215/50 R18 96W#7, 0JX18 ET45; ##215/55 R17 94V#7, 0JX17 ET45; ##215/60 R16 95V#6, 0JX16 ET43; ##225/40 R19 93W#8, 0JX19 ET45; ##215/55 R17 94V M+S#7, 0JX17 ET45; ##

1. Number of axles / wheels: 2 / 4
 3. Number of powered axles: 1
 Position of powered axles: Axle 1
 Interconnection of powered axles: -----

3.1. Specify if the vehicle is non-automated/fully automated: non-automated
 4. Wheelbase [mm]: 2625
 4.1. Axle spacing [mm]: 2625
 5. Length [mm]: 4384
 6. Width [mm]: 1841
 7. Height [mm]: 1616
 13. Mass in running order [kg]: 1400
 13.2. Actual mass of the vehicle [kg]: 1483
 16. Technically permissible maximum masses
 16.1. Technically permissible maximum laden mass [kg]: 1930
 16.2. Technically permissible mass on each axle (1/2) [kg]: 1000 / 980
 16.4. Technically permissible maximum mass of the combination [kg]: 3430
 18. Technically permissible maximum towable mass in case of
 18.1. Drawbar trailer [kg]: -----
 18.3. Centre-axle trailer [kg]: 1500
 18.4. Unbraked trailer [kg]: 700
 19. Technically permissible maximum static vertical mass at the coupling point [kg]: 90
 20. Manufacturer of the engine: Volkswagen AG
 21. Engine code as marked on the engine: DXD
 22. Working principle: Positive ignition / 4 stroke
 23. Pure electric: no
 23.1. Class of Hybrid [electric] vehicle: 4; in Line
 24. Number and arrangement of cylinders: 1498
 25. Engine capacity [cm³]: petrol
 26. Fuel: mono fuel vehicle
 26.1. Mono fuel/Flex fuel/Dual fuel: -----
 26.2. Type of dual fuel engine: -----
 27. Maximum power
 27.1. Maximum net power [kW at min¹] (internal combustion engine): 110.00 at 5000
 27.3. Maximum net power [kW] (electric motor): -----
 27.4. Maximum 30 minutes power [kW] (electric motor): -----

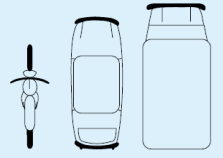
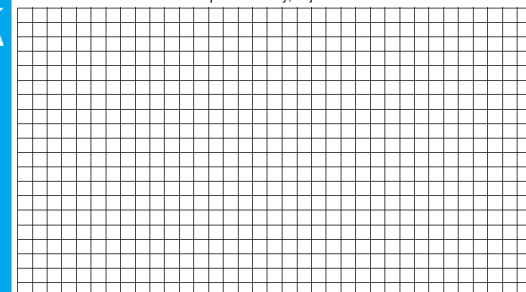
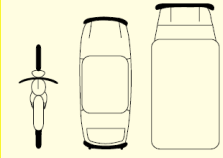
28. Gearbox (type): manual
 Gear: 1 2 3 4 5 6 7 8 R
 28.1. Gearbox ratios: 3.750 2.100 1.276 0.878 0.674 0.510 -----
 28.1.2. Final drive ratios: 4.563 4.563 4.563 4.563 4.563 -----
 29. Maximum speed [km/h]: 211
 30. Axle(s) track (1/2) [mm]: 1572 / 1537
 35. Fitted tyres' rims / energy efficiency class of RRC / tyre category used for CO2 determination:
 Axle 1: 215/50 R18 96W / 7, 0JX18 ET45 / A / C1
 Axle 2: 215/50 R18 96W / 7, 0JX18 ET45 / A / C1
 36. Trailer brake connections: -----
 38. Code for bodywork: AC
 40. Colour of vehicle: GREY
 5 / 1e. 2, r.1. 2, ba. 1
 41. Number and configuration of doors: 5
 42. Number of seating positions (incl. the driver):
 42.1. Seat(s) designated for use only when the vehicle is stationary: -----
 42.3. Number of wheelchair user accessible position: -----
 46. Sound level
 Stationary [dB(A) at min¹]: 83.00 at 3750
 Drive-by [dB(A)]: 68.00
 EURO 6 AP
 1550
 47. Exhaust emission level [Euro]:
 47.1. Parameters for emission testing of Vind: -----
 47.1.1. Test mass [kg]: 1550
 47.1.2. Frontal area [m²]: -----
 47.1.3. Road load coefficients
 f0 [N]/f1 [N/(km/h)] / f2 [N/(km/h)]: f1 (47.1.3.1) f2 (47.1.3.2)
 0.737 0.03436
 47.2. Driving cycle: 3b
 47.2.1. Driving cycle class: no
 47.2.2. Downscaling factor (fdec): -----
 47.2.3. Capped speed: 715/2007*2018/1832AP
 48. Exhaust emissions:
 1.2. Test procedure: Type I (WLTP highest values) [mg/km] / WHSC (EURO VI) [mg/kWh]
 petrol/ CO THC NMHC NOx THC+NO NH3 [ppm] Particulates Particles #
 diesel 115.1 12.7 9.5 18.1 0.0000 0.06E11
 gas -----
 other -----
 2.2. Test procedure WHTC (EURO VI) [mg/kWh]
 petrol/ CO THC NMHC CH4 NOx NH3 [ppm] Particulates Particles #
 diesel -----
 gas -----
 other -----
 48.1. Smoke (corrected absorption coefficient) [m⁻¹]: -----
 48.2. Declared maximum RDE values (if applicable) NOx [mg/km] Particulates (number) with exponent [# / km]
 Complete RDE trip: 60.0 6.00 E11
 Urban RDE trip: 60.0 6.00 E11

Příloha B: Záznam o dopravní nehodě

Záznam o dopravní nehodě

Slouží k dokumentaci průběhu nehody za účelem rychlejšího vyřízení náhrady škody.

Vyplní řidiči obou vozidel.

1. Datum nehody _____ Hodina _____		2. Místo (ulice, č. domu resp. kilometrovník) _____		3. Zranění? ne ☐ ano ☐			
4. Jiná škoda než na vozidlech A a B ne ☐ ano ☐		5. Svědci (jméno, adresa, telefon - spolujezdce podtrhnout) _____		5a. Policejně šetřeno? ne ☐ ano ☐ Kým: _____			
Vozidlo A		Vozidlo B		Vozidlo B			
6. Pojištěný (jméno a adresa) _____ Telefon (od 9.00 do 16.00) _____ Plátce DPH? ne ☐ ano ☐		12. Zaškrtněte odpovídající body vozidlo: 1 bylo zaparkováno 1 2 rozjždělo se 2 3 zastavovalo 3 4 vyjždělo z parkoviště, soukrom. pozemku, polní cesty 4 5 odbočovalo na parkoviště, soukromý pozemek, polní cestu 5 6 vjždělo do kruh. objezdu 6 7 jelo v kruhovém objezdu 7 8 najelo ze zadu při jízdě stejným směrem ve stejném pruhu 8 9 jelo souběžně v jiném jízdním pruhu 9 10 měnilo jízdní pruh 10 11 předjíždělo 11 12 odbočovalo vpravo 12 13 odbočovalo vlevo 13 14 couvalo 14 15 jelo v protisměru 15 16 přijíždělo zprava 16 17 nedalo přednost v jízdě 17		6. Pojištěný (jméno a adresa) _____ Telefon (od 9.00 do 16.00) _____ Plátce DPH? ne ☐ ano ☐		7. Vozidlo Tov. značka, typ _____ Rok výroby _____ Státní poznávací značka _____	
7. Vozidlo Tov. značka, typ _____ Rok výroby _____ Státní poznávací značka _____		8. Pojistitel Adresa pobočky _____ Číslo poj. odpovědnosti _____ Číslo zelené karty _____ Hraniční pojištění platné do _____ Je vozidlo pojištěno havarijně? ne ☐ ano ☐ Pojistitel _____		8. Pojistitel Adresa pobočky _____ Číslo poj. odpovědnosti _____ Číslo zelené karty _____ Hraniční pojištění platné do _____ Je vozidlo pojištěno havarijně? ne ☐ ano ☐ Pojistitel _____			
9. Řidič Příjmení _____ Jméno _____ Adresa _____ Číslo řidičského průkazu _____ Skupina _____ Vydal _____		9. Řidič Příjmení _____ Jméno _____ Adresa _____ Číslo řidičského průkazu _____ Skupina _____ Vydal _____		9. Řidič Příjmení _____ Jméno _____ Adresa _____ Číslo řidičského průkazu _____ Skupina _____ Vydal _____			
10. Označte šipkou body vzájemného střetu 		13. Náčrt Označte: 1. silnice, 2. směr jízdy vozidel A a B, 3. postavení vozidel v okamžiku střetu, 4. dopravní značky, 5. jména ulic 		10. Označte šipkou body vzájemného střetu 			
11. Viditelná poškození _____ _____		11. Viditelná poškození _____ _____		11. Viditelná poškození _____ _____			
14. Poznámky _____		15. Podpisy řidičů A _____ B _____		14. Poznámky _____			

Po podpisu a oddělení listů nelze již údaje měnit.

Příloha C: Zelená karta – Velká Británie

1 International Motor Insurance Card Carte Internationale D'Assurance Automobile						2 Issued under the authority of the Motor Insurers' Bureau					
3 Valid						4 Country Code/Insurer's Code/Number GB231 / 1010652582					
From						To					
Day	Month	Year	Day	Month	Year						
01	04	2022	16	04	2022						
(Both dates inclusive)											
5 Registration No. (or if none) Chassis or Engine No. WU64JVK						6 Category of Vehicle (*) A			7 Make of Vehicle SKODA OCTAVIA		
8 Territorial Validity This card is valid in Countries for which the relevant box is not crossed out (for further information, please see www.cobx.org) In each country visited, the Bureau of that country guarantees, in respect of the use of the vehicle referred to herein, the insurance cover in accordance with the laws relating to compulsory insurance in that country. For the identification of the relevant Bureau, see reverse side.											
A	B	BG	CY (**)	CZ	D	DK	E	EST	F	FIN	
GB	GR	H	HR	I	IRL	IS	L	LT	LV	M	
N	NL	P	PL	RO	S	SK	SLO	CH	AL	AND	
AZ (**)	BIH	BY	IL	IR	MA	MD	MK	MNE	BUS	SRB (**)	
TN	TR	UA									
(**) The cover provided under Green Cards issued for the Republics of Azerbaijan, Cyprus and Serbia is restricted to those geographical parts of these countries which are under the control of their respective governments. For more information, please consult http://gc-territorial-validity.cobx.org											
9 Name and Address of the Policyholder (or User of the vehicle) Ales Pastor Kristyna Jiraskova 226 Bye Pass Road, Beeston, Nottingham, NG9 5HL											
10 This Card has been issued by U K Insurance Limited, trading as Churchill, The Wharf, Neville Street, Leeds, LS1 4AZ. U K Insurance Limited is authorised by the Prudential Regulation Authority and regulated by the Financial Conduct Authority and the Prudential Regulation Authority. Registration number 202810.						11 Signature of Insurer Penny James, Chief Executive					

(*) Category of vehicles code

A Car
B Motorcycle

C Lorry Or Tractor
D Cycle Fitted With Auxiliary Engine

E Bus
F Trailer

G Others

Příloha D: Ukázka pojistné smlouvy – Velká Británie

Car Insurance details | Policyholder Ales Pastor | Policy number 1010652582 | Date 26 December 2022

Car insurance details

Here's the important details about your insurance that form part of your policy. Please take care to check all the information.

- > We've used the details you've given us as part of this renewal invitation for your insurance, so please check the details to make sure they're right to the best of your knowledge.
- > If you notice something is wrong you must let us know, as incorrect or incomplete details could impact your policy. This could include your policy not being valid, or claims being turned down or not fully paid.
- > Please let us know straight away if anything is wrong or you're not sure about any details. You can get in touch on 0345 877 6680.
- > Remember to look through your policy from time to time to make sure your insurance is still right for you.

Your car

SKODA OCTAVIA GREENLINE III TDI CR - ESTATE, 5 doors, MANUAL

Registration number	WU64JVK
Engine details	1598 cc, 109 BHP, DIESEL
Manufactured	2014
Registered keeper	Policyholder
Purchase date	January 2018
Modifications	No modifications made
Where it's kept	Kept overnight at NG9 5HL
Estimated mileage	No more than 12,000 miles each year
Use	Social, domestic and pleasure purposes - including travelling to and from a permanent place of work. Use by the Policyholder (in person) in connection with the Policyholder's business. Use by the Policyholder's Spouse/Partner (in person) in connection with the Policyholder's Spouse/Partners business.

Using your car abroad

- > You're covered for claims from other people for injury, damage to their car or property.
- > You're not covered for accidental damage, fire or theft of your car.

If you would like to increase your cover abroad, please get in touch.

> See your policy booklet for full details.

No Claim Discount 5 years earned with this vehicle or previous vehicle by Ales Pastor

Your insurance

Start and end date	21 January 2023 at 00:00 to 20 January 2024 at 23:59
Cover	<ul style="list-style-type: none">✓ Comprehensive✓ Motor Legal Cover✗ Guaranteed Hire Car Plus✗ Protected No Claim Discount✗ Green Flag breakdown
Car insurance policy booklet: what applies and what doesn't	<ul style="list-style-type: none">✓ Section 1: Liability✓ Section 2: Fire and theft✓ Section 3: Courtesy car✓ Section 4: Accidental damage✓ Section 5: Windscreen damage✓ Section 6: Personal benefits✓ Section 7: Motor Legal Cover✗ Section 8: Guaranteed Hire Car Plus✗ Section 9: Protected No Claim Discount
	Please note: check your policy booklet for full details of what is covered and what isn't covered in each section.

About the Policyholder

Ales Pastor

Driver type	Main driver
Date of birth	3 July 1977
Marital status	Living with someone as if you were married to them
UK residential status	You weren't born in the UK. You started living here in October 2007
My Account email	pasturek@centrum.cz
Main occupation	HGV Driver

About the Policyholder continued

Ales Pastor continued

Home owner	No
Number of vehicles	1 vehicle in your household
Driving licence type	Full UK
Held for	9+ years
Motoring offences, endorsements, fixed penalties, bans or points in the last 5 years	None
Accidents, claims or losses regardless of fault in the last 5 years	None

Other drivers of the car

Kristyna Jiraskova

Driver type	Named driver
Age	34
UK residential status	You weren't born in the UK. You started living here in July 2012
Main occupation	Assistant Manager
Driving licence type	Full UK
Held for	9+ years
Motoring offences, endorsements, fixed penalties, bans or points in the last 5 years	None
Accidents, claims or losses regardless of fault in the last 5 years	None

Your excesses

Accidental damage claims	Excess
Ales Pastor · Voluntary £250 · Compulsory £100	£350
Kristyna Jiraskova · Voluntary £250 · Compulsory £100	£350
When the car is unattended	£350
Fire and theft claims	£350
Windscreen claims	
Replacement	£75
Repair	£10

What is an excess?

Your excess is the amount you have to pay towards the cost of any claim. You have different excesses depending on what you claim for. Your excess can be made up of :

- > a voluntary excess you can change
 - > a compulsory excess based on the driver
 - > a compulsory excess based on the type of car
- > See your policy booklet for more details.

Car insurance policy limits

Cover	Limit
Section 1: Liability	
Injuries to other people	Unlimited
Property damage	£20,000,000
Section 2: Fire and theft	
Fire damage to your car	Market Value
Theft or attempted theft of your car	Market Value
Child car seat replacement	Unlimited
In-car entertainment:	
> fitted in your car when it was made	Unlimited
> fitted in your car after it was made	£1,000
Removable electronic equipment	£1,000
Theft of car keys	£1,000
Section 3: Courtesy car	
Courtesy car while your car is being repaired by an approved repairer	Included
Amount of time you can have the car	Duration of repair
Section 4: Accidental damage	
Accidental damage to your car	Market Value
Child car seat replacement	Unlimited
In-car entertainment:	
> fitted in your car when it was made	Unlimited
> fitted in your car after it was made	£1,000

Car insurance policy limits continued

Cover	Limit
Removable electronic equipment	£1,000
Misfuelling	Market Value
Lost car keys	£1,000
Section 5: Windscreen damage	
If you use an approved supplier	Market Value
If you use a different supplier:	
> repairs	£40
> replacement	£125
Section 6: Personal benefits	
Personal belongings	£250
Personal accident	£5,000
Medical expenses	£200
Hotel expenses	£250
New car replacement	Market Value
Uninsured Driver Promise	Included
Vandalism Promise	Included
Section 7: Motor Legal Cover	
Overall limit for all claims	£100,000
Road traffic accident	£100,000
Motor contract dispute	£100,000
Motoring prosecution defence	£100,000

Additional charges

Type of charge	Administration fee
If you change your policy online via My Account	£0.00
If you change your policy by contacting us	£26.88
If you cancel your policy	£53.76

These administration fees include Insurance Premium Tax where applicable

> [See your policy booklet for more details.](#)

Your declaration

Please read your policy carefully to make sure it's right for you. It's important that you take care to give us accurate information to the best of your knowledge. If you notice something is wrong you must let us know, as incorrect or incomplete details could impact your policy. This could include impacts like your policy not being valid, claims being turned down or not fully paid. If you think there's a mistake or you need to make changes (including, but not limited to, notifying us of any motoring offences or changes to any vehicle or driver which have taken place since you received your renewal invitation or which occur during the term of this policy), you must let us know straight away.

You confirm that:

- > you have checked that the policy is right for you.
- > you and anyone else insured on this policy haven't had any insurance policy cancelled or voided by an insurer for fraud or misrepresentation in the last five years.

Příloha E: IPID – Velká Británie (Standardizovaný informační dokument o pojistném produktu)

Motor Insurance Cover

Insurance Product Information Document

Company: U K Insurance Limited | Product: Comprehensive Car Insurance

Registered Insurance Undertaking in England and Wales. Authorised by the Prudential Regulation Authority and regulated by the Financial Conduct Authority and the Prudential Regulation Authority under registration number 202810.

This document is only intended to provide a summary of the main cover and exclusions and is not personalised to you. Your own specific policy details, including complete pre-contractual and contractual information will be confirmed as you go through the application to buy and will be in other documents sent to you.

What is this type of insurance?

This product meets the demands and needs of those who wish to ensure that any damage to their car is covered in the event of an accident, fire or theft. You're also covered for claims made against you by other people for injury or damage to their property.

Any repairs for damage covered by this policy that are carried out by an approved repairer will be guaranteed for 5 years.

What is insured?

- ✓ Cover for claims from other people for injury, or damage to their vehicle or property
- ✓ Cover up to the market value of your car if it is stolen or damaged
- ✓ Cover for windscreen repair and replacements
- ✓ Personal Belongings up to £250
- ✓ Personal Accident cover up to £5,000
- ✓ Hotel expenses up to £250 in total for all people in your car
- ✓ Medical expenses up to £200 per person
- ✓ Replacement child car seats
- ✓ New Car Replacement if your car is less than 12 months old and written off or stolen and not recovered
- ✓ Unlimited cover for permanently fitted in-car audio that is stolen or damaged (£1,000 if not permanently fitted)
- ✓ Courtesy Car - Whilst your car is being repaired by an approved repairer following a claim they will give you a small hatchback courtesy car
- ✓ Vandalism Promise - if you make a claim for damage to your car which is caused by a malicious and deliberate act not by another vehicle, the No Claim Discount won't be affected
- ✓ Uninsured Driver Promise - if your car is hit by an uninsured driver, we'll cover your excess and the No Claim Discount won't be affected
- ✓ Motor Legal Cover - up to £100,000 to cover legal costs following an accident involving your car where you are not to blame and there is a better than 50% chance of success

What is not insured?

- ✗ Loss or damage caused by general wear and tear or depreciation
- ✗ Theft or attempted theft if your car is left unlocked, left with keys/key fob in or on your car, left with engine running or left with window or roof open
- ✗ Use of your car by someone who's not insured on your policy, or by someone who's disqualified from driving
- ✗ Use of your car for any other purpose than what is stated on your policy documents
- ✗ Deliberate damage to your car caused by anyone insured on your policy

Are there any restrictions on cover?

- ! An excess may be payable and amounts can differ by claim type. The excess payable could include a voluntary excess you chose
- ! Repairs carried out at an approved repairer are guaranteed for 5 years unless you sell your car
- ! Driving Other Cars – If permitted (see your certificate of insurance), the Main Driver can drive with the owner's permission on a third party liability cover only basis, another car that is not: owned or leased by them; hired to them under a hire-purchase or leasing agreement; or a hire, rental or courtesy car, unless we have provided or arranged it
- ! If you do not use our approved windscreen supplier, there is a limit to the amount we will pay for windscreen replacement or repair

Continued on the back

What is insured?

Optional Covers (available at an additional cost)

- Guaranteed Hire Car Plus - Provides a similar sized car to yours after a claim for the full duration of repairs if you use an approved repairer (up to 21 days if total loss or non-approved repairer)
- Protected No Claim Discount - Subject to eligibility criteria, the No Claim Discount will not be affected by two claims arising in the three preceding years of insurance
- Foreign Use - upgrade the cover you have whilst driving abroad. See 'Where am I covered?' below for further details

Are there any restrictions on cover?

- ! Vandalism promise - You need to report the incident to the police, provide the crime reference number and pay the unattended car excess
- ! Uninsured Driver Promise - You need to provide the registration number and the make and model of the vehicle that hit your car
- ! New Car Replacement - you must be the first and **only** registered keeper of your car
- ! Courtesy Car and Guaranteed Hire Car Plus are not provided in the event of windscreen or glass **only** claims, and are subject to availability.

Where am I covered?

- ✓ You are covered in Great Britain, Northern Ireland, the Republic of Ireland, the Isle of Man and the Channel Islands
- ✓ You also have the minimum cover you need by law to use your car in some other countries. These countries are listed in the 'Where you can drive' section of your car insurance policy booklet
- ✓ Courtesy car - you are only covered for use in Great Britain, Northern Ireland, the Isle of Man and the Channel Islands
- Foreign Use - you can upgrade the level of cover for your car in some other countries for a maximum of 90 days per policy year. These countries are listed in the 'Where you can drive' section of your car insurance policy booklet. Please call us before you travel - we'll let you know the additional cost when you call
- Guaranteed Hire Car Plus - you are **only** covered for use in Great Britain, Northern Ireland, the Isle of Man and the Channel Islands

What are my obligations?

- Check all documents are correct and ensure all information given to us is correct to the best of your knowledge
- Update us if there are changes to the information provided
- In the event of a claim you must inform us as soon as possible and you must give us any information and help we need

When and how do I pay?

If eligible, you will have an option to pay either annually by Direct Debit, credit or debit card, or by monthly instalments on a date selected by you.

When does the cover start and end?

Your cover will start on the date you have selected and will end 12 months later. At this time we will reassess your policy and this may result in the premium going up or down.

How do I cancel the contract?

You can cancel at any time by telephone or in writing - we'll let you know of any conditions that apply before you buy.

Abstrakt

Pastorová, M. (2023). *Komparace povinného pojištění vozidel v rámci vybraných evropských států*. [Diplomová práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: povinné pojištění, pojištění vozidel, komparace, zákonný limit

Diplomová práce se zabývá komparací povinného pojištění vozidel v rámci vybraných evropských států. Práce popisuje systém povinného pojištění motorových vozidel v České republice, Německu a Velké Británii. V úvodu práce charakterizuje povinné pojištění motorových vozidel, popisuje jeho historii a vývoj v České republice a také formuluje právní úpravu povinného pojištění v České republice. Další část práce popisuje přístupy k povinnému pojištění ve vybraných státech, zákonné limity a složení vozového parku daných zemí. Srovnání je provedeno na základě dostupných statistických údajů v daných zemích. Komparace pojištění je provedena také z pohledu ceny za povinné pojištění vzhledem k hrubé mzdě v daném státě. Toto srovnání je modelováno na dvou příkladech. Dále je v práci provedeno srovnání počtu vozidel na tisíc obyvatel a vypočítán škodní poměr daných států. V závěru práce jsou zjištěné výsledky komparovány.

Abstract

Pastorová, M. (2023). *Comparison of compulsory insurance for motor vehicles within selected European states*. [Master's Thesis, University of West Bohemia].

Key words: compulsory, car insurance, comparison, law limit

Dissertation looks at comparison of compulsory car insurances in selected European countries. The treatise describes system of compulsory car insurances in the Czech Republic, Germany and the United Kingdom. In the introduction the work defines compulsory car insurance, outlines its history and progression in the Czech Republic and also codifies legal regulation of compulsory car insurance in the Czech Republic. The next part of the essay review approaches to compulsory car insurance in selected Countries, law limits and structure of all licensed cars in mentioned countries. The comparison is done based on accessible statistic data in specific countries. The analogy of insurance is considerate also from a price point of view for the compulsory car insurance given gross wage in particular countries. This contrast is shown on two examples. Next in the study there is a contrast to numbers of cars on one thousand residents and damaged ratio is calculated. At the end, the identified results are compared in the paper.